

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

DEFTER NOTLARI

BİR KAHRAMAN DOĞUYOR

ONUR AKMEŞE

8. SINIF

KAZANIMLAR

1. Avrupa'daki gelişmelerin yansımaları bağlamında Osmanlı Devleti'nin yirminci yüzyılın başlarındaki siyasi ve sosyal durumunu kavrar.
2. Mustafa Kemal'in çocukluk ve öğrenim hayatından hareketle onun kişilik özelliklerinin oluşumu hakkında çıkarımlarda bulunur.
3. Gençlik döneminde Mustafa Kemal'in fikir hayatını etkileyen önemli kişileri ve olayları kavrar.
4. Mustafa Kemal'in askerlik hayatı ile ilgili olayları ve olguları onun kişilik özellikleri ilişkilendirir.

1

GİRİŞ

Sevgili öğrenciler, 7. Sınıf konuları içinde Osmanlı Devleti'nin kuruluşunu, kısa süre içerisinde topraklarını genişletmesine neden olan fetihleri ve dünyanın sayılı devletlerinden biri haline gelmesine sebep olan gelişmeleri işlemiştiniz. Ayrıca Avrupa'da meydana gelen gelişmeleri ayrıntılı olarak görmüştünüz. 8. sınıfın bu ilk konusunda Avrupa devletlerinde yaşanan gelişmelerin Osmanlı Devleti üzerindeki siyasi ve sosyal etkilerinin neler olduğunu göreceğiz.

- 20. yüzyıl başlarında Osmanlı Devleti batı devletlerinin gerisinde kalmıştı. Neredeyse bütün alanlarda eski gücünden uzaktı. Özellikle **ekonomik, askeri ve siyasi** sorunlarla boğuşmaktaydı.
- Devlet içeride **azınlıkların isyanları** ile boğuşmakta, askeri alandaki zayıflama topraklarının daralmasına yol açmakta, ekonominin bozulması **sömürülen bir devlet** haline gelmesine neden olmuştu. Avrupa devletlerinden alınan borçlar ekonomiyi daha da kötü duruma getirmişti.

Peki, neydi bu Avrupa'nın gelişmesine, Osmanlı'nın gerilemesine yol açan gelişmeler?

- 1) Coğrafi Keşifler
- 2) Rönesans
- 3) Reform
- 4) Aydınlanma Çağı
- 5) Sanayi İnkılabı
- 6) Fransız İhtilali

- Yukarıdaki her bir gelişme Avrupa'yı bir adım ileri götürmüş, bu gelişmeleri takip edemeyen Osmanlı ise giderek geriye düşmüştür.
- Sonuç her alanda Avrupa'nın gerisinde kalmış bir Osmanlı'nın ortaya çıkmasına neden olmuştur.
- Bu gelişmelerden özellikle son ikisi '**SANAYİ DEVRİMİ**' ve '**FRANSIZ İHTİLALİ**' Osmanlı Devleti'ni en çok etkileyen olaylardır.

Şimdi bu iki gelişmeyi detayına inerek inceleyelim.

SANAYİ DEVRİMİ

- 18. yüzyılda ilk olarak İngiltere'de ortaya çıkmıştır.
- Avrupa'da başlayan teknolojik gelişmeler sayesinde batılı devletlerin sanayilerini hızla kurup geliştirmeleri sanayi devrimi olarak adlandırılmaktadır.
- Özellikle İNGİLTERE, FRANSA, ALMANYA ve İTALYA sanayilerini kurmuştur.

Bu devletler arasında hızla HAMMADDE ve PAZAR ARAYIŞI başlamış bu da SÖMÜRGE YARIŞINA neden olmuştur.

"BU DEVLETLER, SANAYİSİNİ KURAMAYAN OSMANLI DEVLETİNİ GÖZÜNE KESTİRMİŞ, HAMMADDE VE PAZAR İHTİYACINI KARŞILAYABİLECEKLERİ SÖMÜRGE DEVLET OLARAK GÖRMÜŞLERDİR."

Sanayi Devrimi ile;

- Avrupa devletleri fabrikalaşmış, seri ve ucuz üretime geçmiştir.
- Bu ucuz mallar Osmanlı Devletine girmiş, Osmanlı bu devletlerle rekabet edemez duruma gelmiştir. Osmanlı içindeki küçük atölyeler kapanmış, üretim durma noktasına gelmiştir.
- Sanayi İnkılabı ile başlayan rekabet 1. Dünya Savaşı'nın önemli bir nedeni olmuştur.

"Osmanlı devletinin bu olumsuz durumundan yararlanan devletler "kapitülasyonlar" elde etmişlerdir."

"Bu devletler Hammadde ve Pazar ihtiyacını karşılamak için Osmanlı topraklarını işgale başlamışlardır."

FRANSIZ İHTİLALİ

- Fransa halkı, ödediği ağır vergiler, özgürlüklerinin ve haklarının kısıtlanması nedenleriyle ayaklanmışlardır.
- 1789 yılında Krallık yönetimine son veren Fransa'da yaşanan bu gelişmeler tüm dünyayı etkilemiştir.

Fransız İhtilali sonucu yayılan düşünceler hangisidir?

Eşitlik Özgürlük Demokrasi İnsan hakları Milliyetçilik

- Bildiğiniz gibi Osmanlı çok uluslu yapıya sahip bir devlettir. Toprakları üzerinde farklı milletlerden insanlar yaşamaktaydı. Çoğunluğunu Türklerin oluşturduğu devletteki azınlıklar ise Sırp, Yunan, Arap, Bulgar, Ermeni gibi milletlerdi.
- "Her millete bir devlet"** sloganıyla yola çıkan milliyetçilik akımına göre her milletin kendi devletini kurmakta özgür olduğu düşüncesi Osmanlı üzerinde yaşayan azınlık halklarının isyan etmesine sebep olmuştur."

Not: Milliyetçilik ayaklanmaları özellikle Balkan topraklarında bir çatışma ortamının oluşmasına neden olmuştur.

- Osmanlı sınırları içinde azınlıkların bağımsızlık hareketleri sonucu toprak kayıpları yaşamıştır.
- Osmanlı aydınları milliyetçilik akımının olumsuz etkilerini azaltmak amacıyla farklı fikir akımlarını ortaya atmışlardır.

OSMANLI DEVLETİNİ DAĞILMAKTAN KURTARMAK İÇİN ORTAYA ÇIKAN FİKİR AKIMLARI

- Osmanlı aydınları tarafından ortaya atılmıştır.
- Her biri kurtuluş için farklı yöntemleri savunmuşlardır.

Şimdi bu fikir akımlarına kısaca göz atalım.

Osmanlıcılık

- Bu fikir akımı Osmanlı Devletini oluşturan bütün milletlerin eşit şartlar altında özgürce yaşayabileceklerini savunmaktadır. Türkler ve azınlıklar arasında hiçbir ayırım yapılmayacak ve böylece dağılmanın önüne geçilecektir. Çok uluslu yapının devamını savunmuştur. Tanzimat, ıslahat fermanı ve meşrutiyetin ilanı bu fikir doğrultusunda kaynaşmış bir toplum oluşturmak amacıyla yapılan çalışmalara örnek verilebilir.

İslamcılık

- Bütün Müslümanları halifenin egemenliği altında bir arada tutmayı amaçlamıştır. Diğer adı ümmetçilik. Bazı Arap kabilelerinin 1. dünya savaşında İngilizlerle işbirliği yapması fikir akımının başarısız olduğunu göstermektedir.

Batıcılık

- Osmanlı'nın kurtuluşunu batıyı örnek almak ve yeniliklerini takip etmekte gören düşünce akımıdır.

Türkçülük

- Bütün Türkleri tek bir bayrak altında toplamayı amaçlayan düşüncedir. En son çıkan fikirdir.
- Mustafa Kemal**'inde savunduğu fikir akımıdır. Diğer adı Turancılık ya da Pantürkizm'dir.

UNUTMAYIN; Fikir akımlarının hiç biri OSMANLI'NIN YIKILMASINI ENGELLEYEMEMİŞTİR.

OSMANLI DEVLETİ'NDE MEYDANA GELEN SİYASİ DEĞİŞİMLER

Sevgili gençler, sizin de tahmin ettiğiniz gibi Osmanlı Devleti sorunlar karşısında çözüm arayışlarına girişmiş, fikir akımları kapsamında değişik önlemler alınmaya başlanmıştır.

Meydana gelen bu gelişmeler OSMANLILIK fikri ile ön plana çıkmıştır.

TANZİMAT FERMANI

- 1839 yılında padişah Abdülmecid tarafından kabul edilmiştir.
- Amacı, azınlık isyanları önlemek ve Avrupa devletlerinin azınlıkları bahane ederek iç işlerimize karışmasını engellemektir.

Bu ferman ile Osmanlı topraklarında yaşayan herkes hiçbir ayırım olmaksızın eşit kabul edilmiştir.

NOT: Tanzimat Fermanı ile Osmanlı Devleti'nde ilk kez hukukun üstünlüğü kabul edilmiştir

ISLAHAT FERMANI

- 1856 yılında kabul edilmiştir.
- Amaç Avrupa devletlerinin baskısından kurtulmaktır.

Not: Bu ferman ile azınlıklara daha fazla hak verilerek devlete olan bağlılıkları arttırılmak istenmiştir.

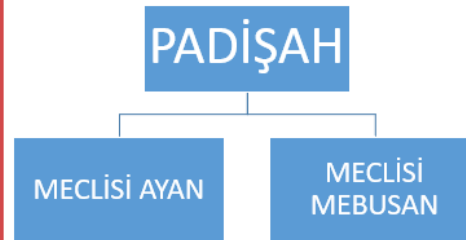
1. MEŞRUTİYET DÖNEMİ

- 1876 yılında 2. Abdülhamit tarafından kabul edildi.
- Kabul edilmesinde JÖN TÜRKLER (Genç Osmanlılar) aydınlarının etkisi vardır.

Not: 1876 yılında KANUNİ ESASİ isminde Osmanlı Devletinin ilk ANAYASASI hazırlanmıştır.

Meşrutiyet ile HALK İLK KEZ YÖNETİME KATILMA fırsatı bulmuştur.

- Padişah ile birlikte halk meclisinin de olduğu yönetim anlayışına geçilmiştir.
- Son söz padişaha ait olduğu gibi, padişahın meclisi kapatma yetkisi bulunmaktadır.
- Sadece Türkler değil, azınlıklar da meclise girme hakkına sahip olmuştur.
- Amaç azınlıkları devlete bağlı tutmaktır

Not: Padişah 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşını bahane ederek Mebusan Meclisini kapatmıştır.

Bu durum demokrasiye geçiş aşamasının kesintiye uğramasına neden olmuştur.

2. MEŞRUTİYET DÖNEMİ

- 1908 yılında İttihat ve Terakki Cemiyetinin çabalarıyla 2.Abdülhamit tarafından kabul edilmiştir.
- Böylece demokratikleşme yolunda önemli bir adım atılmıştır.
- Halk tekrar Mebusan meclisi aracılığıyla yönetime katılma hakkı elde etmiştir.

Siyasi gelişmelere baktıktan sonra ekonomik alanda yaşanan değişimlere bakalım.

OSMANLI DEVLETİ'NDE MEYDANA GELEN EKONOMİK DEĞİŞİMLER

Konunun başında sizlere Osmanlı Devleti'nin ekonomik durumunun kötü olduğunu hatta yabancı devletlerden sürekli borç aldığını belirtmiştik.

- Alınan borçlar; üretimin durması, savaşların kaybedilmesi, toprak kayıpları gibi sebeplerde ödenemez duruma geldi.
- Borç alınan devletler tarafından **DÜYUN-U UMUMİYE** (genel borçlar idaresi) kurulmuştur.

Alacaklı devletler 'DÜYUN-U UMUMİYE İLE OSMANLI GELİRLERİNE EL KOYMUŞLARDIR.'

Not: Düyun-u Umumiye ile beraber Osmanlı ekonomik bağımsızlığını kaybetmiştir.

OSMANLI DEVLETİ'NDE MEYDANA GELEN SOSYAL DEĞİŞİMLER

- Göçler nedeniyle şehirli nüfus artmıştır.
- Kız öğrencilerin de eğitim alabilecekleri kurumlar açılmıştır.
- Sanat eserlerinde Avrupa etkisi görülmeye başlanmıştır.
- Otomobil, tramvay, telgraf gibi teknolojik ürünlerin kullanımı artmıştır.

Gördüğünüz gibi Osmanlı'nın zayıflamasına neden olan bu olaylar ekonomik, siyasi, askeri ve sosyal birçok alanı etkilemiştir.

Ekstra Notlar

Bu konudan soru çıktı mı?

2010-2022 yılları arasında bu konudan toplam **12 SORU** çıkmıştır.

Tekrar ve Etkinlikler

Bu konuyu 1. Ünite 1 numaralı slayttan tekrar edip, slayt sonundaki etkinlikleri çözünüz. Öğretmeniniz Whatsap üzerinden gönderebilir.

Yeni Nesil Soru Çözümü

Bu konunun yeni nesil soruları için ZGA Yayınları Soru Bankası 7-10 sayfalarını çözünüz.

Çıkmış Sorular- Günün Kavramları

Bu konunun çıkmış sorularına ve günün kavramlarına www.akmeseonur.com sitesinden ulaşabilirsiniz.

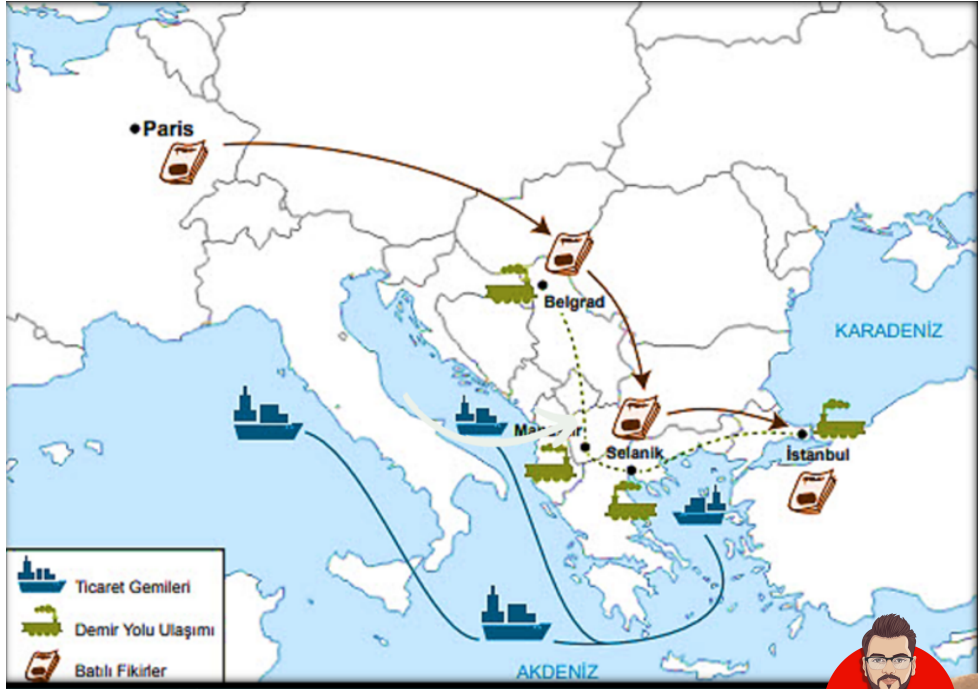
AİLESİ VE ÇOCUKLUĞU

- 1881 yılında Selanik şehrinde doğdu.
- Annesi Zübeyde Hanım, babası Ali Rıza Efendi'dir.
- Makbule dışındaki 4 kardeşi küçük yaşta vefat etmiştir.
- Annesi ev hanımı, babası gümrük memurudur.
- Anne tarafı Konya, baba tarafı Aydın şehriden Selanik'e göç etmiştir.

Unutmayın; Mustafa Kemal'in annesi ve babası okuma yazma bilmekteydi. Ayrıca Mustafa Kemal yetiştiği aile ortamı sayesinde aileye büyük önem vermiştir.

Şimdi de doğduğu ve çocukluk yıllarını geçirdiği Selanik şehrinin nasıl bir yer olduğunu ve Mustafa Kemal'i nasıl etkilediğine bakalım.

SELANİK

Haritayı incelediğimiz zaman Selanik'in Balkan topraklarında yer alan bir Osmanlı şehri olduğu görülmektedir.

Selanik;

- İşlek bir limana sahiptir.
 - Tren yoluyla önemli Avrupa şehirlerine bağlıydı.
 - Avrupa'da basılan eserler hızlı bir şekilde ulaşabilmekteydi.
 - Fransız İhtilali'nin etkilerinin ilk görüldüğü yerlerden biridir.
 - Çok uluslu bir yapıya sahiptir. Bu durum kültür çeşitliliğine ve kültür zenginliğine neden olmuştur.
 - Konum itibarıyla Avrupa'ya yakındır. Avrupa'daki gelişmelerden etkilenmesine ve Osmanlı'nın batıya açılan kapısı olmasında etkili olmuştur.
- Gelişmiş bir şehir olan Selanik, Mustafa Kemal'in; **YENİLİKÇİ OLMASINI, FARKLI KÜLTÜRLERİ TANIMASINI VE HOŞGÖRÜLÜ OLMASINI, İYİ BİR EĞİTİM ALMASINI SAĞLAMISHTIR.**

ÖĞRENİM HAYATI

- Okul çağı geldiğinde Mustafa Kemal'in annesi ve babası arasında hangi okula gideceği konusunda anlaşmazlık yaşanmıştır.
- Annesi dini eğitim veren Mahalle Mektebine, Babası modern eğitim veren Şemsi Efendi Mektebine gitmesini istiyordu.

Not: Bu durum Osmanlı Devleti'nde EĞİTİM BİRLİĞİNİN OLMADIĞINI kanıtlar.

Gittiği okulları ve bu okullarda yaşadığı olayları el alalım.

1) MAHALLE MEKTEBİ

- Annesinin isteği ile bu okula yazdırıldı.
- Dini eğitim veren bir okuldu.
- Çok kısa bir süre sonra bu okuldan alınarak Şemsi Efendi Mektebine geçti.

2) ŞEMSİ EFENDİ MEKTEBİ

- Babasının isteği ile Mahalle Mektebi'nden alınarak bu okula yazdırıldı.
- Modern yöntemler ile çağdaş eğitim veren bir okuldur.
- Kurucusu ve aynı zamanda öğretmenleri olan Şemsi Efendi Mustafa Kemal'in fikir hayatı üzerinde etkili olan ilk öğretmenlerinden biri olmuştur.

Not: Bu okula giderken babası vefat etti. Bu okuldaki eğitimine bir süre ara verse de daha sonra devam ederek başarılı bir şekilde bitirmiştir.

3) SELANİK MÜLKİYE RÜŞTÜYESİ

- Devlet memuru yetiştiren ortaokul düzeyinde bir okuldur.
- Asker olmak istediği için annesinden gizli bir şekilde askeri okul sınavlarına girmiş ve bu okulu yarıda bırakmıştır.

Not: Annesinden gizli olarak askeri okul sınavına girmesi onun kararlı ve idealist biri olduğunu gösterir.'

4) SELANİK ASKERİ RÜŞTİYESİ

- Mustafa Kemal'in asker olmak istemesinin ilk nedeni, çevresinde gördüğü kişilerin askeri kıyafetlerinden etkilenmesidir. (Sosyal Çevresinin Etkisi)
- Gittiği ilk askeri okuldur.
- Matematik öğretmen tarafından 'KEMAL' ismi verilmiştir.
- Başarılı bir şekilde bu okuldan mezun olmuştur.
- Sınıf çavuşluğu ve müzakerecilik görevlerini üstlenmiştir. (Liderlik-Kendine güven)

5) MANASTIR ASKERİ İDADİSİ

- Selanik'ten sonra eğitim amacıyla gittiği 2. şehirdir.
 - Konsolosluklar şehri olarak geçen Manastır ayrıca bir ordu şehriydi.
 - Bu okulda okuduğu yıllarda Mustafa Kemal;
- Sınıf arkadaşı **Ömer Naci** sayesinde **EDEBİYATA ve HİTABETE** ilgi duymuştur. Tarih öğretmeni **Kolağası Tevfik Bey TARİH BİLİNCİ** oluşmasını sağlamıştır. Özel Fransızca dersleri alarak kendini geliştirmiştir.

Not: Manastır'da okuduğu yıllarda çıkan Türk-Yunan savaşına katılmak için okuldan ayrılmak istese de öğretmenlerinin çabalarıyla geri döndürüldü. (Vatanseverlik)

Yerli yazarlar	Yabancı yazarlar
NAMIK KEMAL	Jean-Jacques Rousseau
MEHMET EMİN YÜRDARUK	voltaire
ZİYA GÖKALP	MONTESQUIEU
TEVFİK FIKRET	DESCARTES
MUSTAFA KEMAL'E ETKİLERİ	MUSTAFA KEMAL'E ETKİLERİ
MİLLİYETÇİLİK	EŞİTLİK
VATANSEVERLİK	ÖZGÜRLÜK
TÜRKÇÜLÜK	DEMOKRASİ

Ayrıca savaş sonunda Osmanlı'nın anlaşma masasında yenik devlet muamelesi görmesi Mustafa Kemal'in diplomasinin önemin kavramasını sağladı.

Okuduğu Yazarların Mustafa Kemal'i Hangi Alanlardan Etkilediğine Şekil Üzerinden Bakalım.

- Okuduğu her farklı yazar ve kitap Mustafa Kemal'in FİKİR ALTYAPISININ oluşmasına katkı sağlamıştır.

Not: Mustafa Kemal Manastır Askeri İdadisinde okurken ilk defa ülke sorunlarına ilgi duymaya başlamıştır

6) İSTANBUL HARP OKULU

- Mustafa Kemal ilk kez bu okul sebebiyle Osmanlı'nın başkentine gelmiştir.
- Bu okuldan TEĞMEN rütbesiyle mezun olmuştur.

7) İSTANBUL HARP AKADEMİSİ

- Son mezun olduğu okuldur.
- Ülke sorunlarına çözüm arayışlarına girişmiştir.
- Arkadaşlarıyla gazete ve dergi çıkartmış, Osmanlı yönetiminden memnun olmadığını ifade etmiştir.
- Arkadaşlarına ülke sorunlarını ve çözümleri ifade eden toplantılar yapmış, liderlik özelliği ortaya çıkmıştır.
- Fransızca derslerine devam etmiştir.
- Bu okuldan KURMAY YÜZBAŞI rütbesiyle mezun olmuştur.

Unutmayın; Mustafa Kemal'in okuduğu dönemde Osmanlı Devleti'nde YABANCI OKULLAR, MODERN OKULLAR, DİNİ OKULLAR, ASKERİ OKULLAR gibi farklı okullar bulunmaktaydı.

BU DURUM;

1) EĞİTİM ÖĞRETİM BİRLİĞİ OLMADIĞINI

2) FARKLI KİŞİLİK VE YAPIDA İNSANLAR YETİŞECEĞİNİ KANITLAR. (Kültürel çatışmaya neden olur.)

Bu konudan soru çıktı mı?

2010-2022 yılları arasında bu konudan toplam **37 SORU** çıkmıştır.

Tekrar ve Etkinlikler

Bu konuyu 1. Ünite 2 numaralı slayttan tekrar edip, slayt sonundaki etkinlikleri çözünüz. Öğretmeniniz Whatsap üzerinden gönderebilir.

Yeni Nesil Soru Çözümü

Bu konunun yeni nesil soruları için ZGA Yayınları Soru Bankası 11-8 sayfalarını çözünüz.

Çıkmış Sorular- Günün Kavramları

Bu konunun çıkmış sorularına ve günün kavramlarına www.akhmeseonur.com sitesinden ulaşabilirsiniz.

Kazanım:

Gençlik döneminde Mustafa Kemal'in fikir hayatını etkileyen önemli kişileri ve olayları kavrar.

Aşağıda işleyeceğimiz kişiler ve olaylar Mustafa Kemal'in FİKİR-DÜŞÜNCE yapısının oluşmasını sağlamıştır.

ÖĞRETMENLERİ

- Şemsi Efendi, Kolağası Tevfik Bey gibi öğretmenleri onun kişilik gelişimi üzerinde büyük etkiye sahiptir.
- Özellikle Kolağası Tevfik Bey için Mustafa Kemal 'ONA MİNNET BORCUM VAR' diyerek milli tarih bilinci kazandırdığına dikkat çekmiştir.

FRANSIZ İHTİLALİ

- Fransız İhtilali'nin dünyaya yaydığı eşitlik, özgürlük ve milliyetçilik gibi fikirler Mustafa Kemal'i etkileyen önemli olaylardır.

OSMANLI DEVLETİ'NİN DURUMU

- Osmanlı'nın son zamanlarında yaşanan olumsuz tablo Mustafa Kemal'i etkilemiştir.
- Ülkenin geleceğini düşünmesine ve çözüm aramasına sebep olmuştur.
- Türkçülük düşüncesinden etkilenerek milliyetçi bir yapıya sahip olmuştur.

OKUDUĞU KİTAPLAR-YAZARLAR

- Namık Kemal, Mehmet Emin Yurdakul ve Ziya Gökalp'ten vatanseverlik, milliyetçilik, Türkçülük, Tevfik Fikret'ten yenilikçi (inkılapçı) kişilik özelliği bakımından etkilenmiştir.
- Özellikle okuduğu Fransız yazarlardan (J. J. Rousseau, Montesquieu, Voltaire) demokrasi, eşitlik, insan hakları gibi düşünceleri kazanmıştır.

ASKERİ GÖREVLERİ VE KATILDIĞI SAVAŞLAR

- Askerlik mesleğini yerine getirdiği Sofya, Şam gibi şehirler fikir altyapısının oluşmasına katkı sağlamıştır.
- Savaştığı cephelerdeki tecrübeleri askerlik yeteneğinin ortaya çıkmasına neden olmuştur.

BULUNDUĞU ŞEHİRLER

- **SELANİK:** Mustafa Kemal'in doğduğu ve öğrenim hayatına başladığı Selanik, Osmanlı Devleti'nin Rumeli'deki en gelişmiş şehriydi. Özellikle Selanik'in çok uluslu yapısı kültürel hoşgörü kazanmasını sağlamıştır.
- **MANASTIR:** Mustafa Kemal Manastır'a askeri idadide öğrenim görmek üzere geldi. Konsolosluklar ve ticaret şehri Manastır, o dönemde aralarında çekişme olan çeşitli din ve milliyetten insanları barındırıyordu.
- **İSTANBUL:** Mustafa Kemal'in Osmanlı Devleti'nin başkentine ilk gelişi eğitim amaçlıdır. Daha sonraki yıllarda görevi gereği İstanbul'da ikamet etmiştir. Başkent devletin kalbinin attığı yerdir ve burada siyasi faaliyetleri yakından takip etmek mümkündür.
- **SOFYA:** Mustafa Kemal Sofya askeri ataşeliğine görevlendirildi. Avrupa devletlerinin temsilcileri ile doğrudan görüşme ve fikirlerini paylaşma imkânı buldu. Bulgaristan'da kalan Türklerle yakın ilişki kurdu ve Türklerin yaşadıkları yerleri ziyaret etti. Bulgaristan'da Türkçe yayınlanan gazetelerle irtibat kurarak bölgedeki sosyal ve siyasi haklarının yükseltilmesi çalışmalarına katıldı. Bulgar meclisinin toplantılarını takip etti. **Dış politika** tecrübesi kazandı.

Bu konudan soru çıktı mı?

2010-2022 yılları arasında bu konudan toplam **7 SORU** çıkmıştır.

Tekrar ve Etkinlikler

Bu konuyu 1. Ünite 3 numaralı slayttan tekrar edip, slayt sonundaki etkinlikleri çözünüz. Öğretmeniniz Whatsap üzerinden gönderebilir.

Yeni Nesil Soru Çözümü

Bu konunun yeni nesil soruları için ZGA Yayınları Soru Bankası 19-22 sayfalarını çözünüz.

Çıkmış Sorular- Günün Kavramları

Bu konunun çıkmış sorularına ve günün kavramlarına www.akmeseonur.com sitesinden ulaşabilirsiniz.

Kazanım: Mustafa Kemal'in askerlik hayatı ile ilgili olayları ve olguları onun kişilik özellikleri ile ilişkilendirir.

ŞAM 5. ORDU

- Mustafa Kemal'in ilk görev yeri ŞAM şehridir.
- Şam 5. orduya atandıktan sonra burada **VATAN VE HÜRRİYET CEMİYETİNİ** KURDU.

Bu durum;

- Siyasi Faaliyette Bulunduğunu
- Ülke Sorunlarına Çözüm Aradığını
- Liderlik Ve Teşkilatçılık Özelliğinin Olduğunu

KANITLAR.

SELANİĞE DÖNÜŞ

- Şam'da bir süre kaldıktan sonra Manastır 3. orduya atandı.
- Kısa bir süre sonra bu orduya bağlı Selanik şubesine geçiş yaptı.
- Selanik'te İTTİHAT VE TERAKKİ CEMİYETİNE üye oldu.

NOT: Askerlik Ve Siyasetin Ayrılması Gerektiğini Düşündüğü İçin Cemiyetten Ayrıldı.

31 MART OLAYI

- İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin baskılarıyla 2. Meşrutiyet tekrar ilan edildikten sonra meşrutiyet karşıtları harekete geçti.
- Meşrutiyeti istemeyenlerin çıkartmış oldukları bu gerici ayaklanmaya 31 Mart olayı denir.

**Mustafa Kemal 31 Mart Olayını Bastıran
Hareket Ordusunda
Kurmay Başkan Olarak
Görev Yapmıştır.**

- Hareket Ordusunun Adını Bizzat Mustafa Kemal Koymuştur.

Not: Mustafa Kemal'in İsyanı Bastıran Orduda Yer Alması Onun Yenilikçi Ve Meşrutiyet Yanlısı Olduğunun Kesin Kanıtıdır.

Picardie Manevraları

- Mustafa Kemal 1910 yılında Fransa'da Picardie Tatbikatına Osmanlı Devleti gözlemcisi olarak katılmıştır. Mustafa Kemal bu manevralar sırasında uçakların gelecekte savaşlardaki önemini kavramıştır. Uçakların gelecekte önem kazanması öngörü-ileri görüşlülüğünü gösterir.

TRABLUSGARP SAVAŞI

- Sömürge arayışı içindeki İTALYA Osmanlı'nın Kuzey Afrika'daki son toprağına saldırdı.
- Osmanlı'nın buraya karadan ya da denizden asker gönderebilecek gücü yoktu.
- Mustafa Kemal ve bazı gönüllü subay bölgeye gizlice giderek yerel halkı örgütledi.

Mustafa Kemal'in

Gizlice Trablusgarp'a Gitmesi -Vatanseverlik

Orada Yerli Halkı Örgütlemesi - Teşkilatlandırma-Örgütleyecilik ve Liderlik Özelliklerini Gösterir.

- Mustafa Kemal DERNE, TOBRUK ve BİNGAZİ cephelerinde başarılar elde etti.
- İtalyanların 12 adayı işgali ve Balkan Savaşları'nın başlaması üzerine Osmanlı barış istedi.

SONUÇ

Osmanlı ile İtalya arasında UŞİ ANLAŞMASI imzalandı.

Anlaşmaya göre;

- 1) Trablusgarp İtalyanlara verildi.
- 2) On iki Ada GEÇİCİ olarak İtalya'ya bırakıldı.

UNUTMA! ! !

- Trablusgarp Savaşı Mustafa Kemal'in sömürgecilğe karşı verdiği ilk savaşı ve ilk askeri başarısıdır.
- Trablusgarp'ın İtalyanların eline geçmesiyle Osmanlı'nın KUZEY AFRİKA'daki son toprak parçası kaybedilmiştir.
- Bölge halkının dini bakımdan Osmanlı'ya bağlı kalması kültürel bağların devam ettirilmeve çalışıldığını gösterir.

BALKAN SAVAŞLARI

- Mustafa Kemal 1. Balkan Savaşı'nda Çanakkale Boğazını korumak için Gelibolu'da görevlendirildi.
 - Bu durum ileride Çanakkale Savaşında bölgeyi tanıma avantajı sağlamıştır.
- Mustafa Kemal 2. Balkan Savaşında Edirne'yi alan orduda görev yapmıştır.

Kazanım: Mustafa Kemal'in askerlik hayatı ile ilgili olayları ve olguları onun kişilik özellikleri ile ilişkilendirir.

SOFYA ASKERİ ATAŞELİĞİ

- İlk defa bir Avrupa şehrini inceleme fırsatı yakalamıştır.
- Burada Bulgar Meclisi toplantılarına katıldı.
- Yabancı devlet adamlarıyla fikir alışverişinde bulundu.
- Bu durum **DIŞ POLİTİKA- DİPLOMASİ** tecrübesi kazanmasını sağlamıştır.
- Bulgaristan'da yaşayan Türklerin sorunlarıyla yakından ilgilendi (millet sevgisi)

MUSTAFA KEMAL'İN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ

VATANSEVERLİK

Herhangi bir savaşta vatani için mücadele etmesi

Trablusgarp Savaşına gönüllü olarak gitmesi

Çanakkale Savaşında askerlerine ölmeyi emretmesi

ASKERİ DEHA

Herhangi bir savaşta almış olduğu kararlar

Savaşlarda uyguladığı taktikler

Askerlerine verdiği emirler

Mustafa Kemal'in katıldığı bütün savaşlarda askeri yeteneği ortaya çıkmıştır.

LİDERLİK/ÖNDERLİK

Vatan ve Hürriyet Cemiyetini kurması

Askerlerine başarılı emirler vermesi

Halkına ve ordusuna önderlik etmesi

Arkadaşlarına toplantılar düzenlemesi

KARARLI OLMASI

Herhangi bir konuda kendinden emin bir şekilde hareket etmesi

İstanbul'un işgali sonrası 'Geldikleri gibi giderler' sözünü söylemesi

ÖRGÜTLEYİCİLİK/TEŞKİLATÇILIK/BİRLEŞTİRİCİLİK

Trablusgarp Savaşında yerli halkı İtalyanlara karşı birleştirmesi

Kurtuluş Savaşında Türk milletini etrafında toplaması

Vatan ve Hürriyet Cemiyetini kurması

İDEALİSTLİK

Çeşitli hedeflere sahip olan ve bu hedefleri gerçekleştirmeyi yaşam felsefesi edinmesi
İnadıkları uğruna kararlı bir şekilde hareket etmesi

MİLLET SEVGİSİ

Milletine güvenmesi, birlik ve beraberlikleri için hareket etmesi

Sofya Ateşemiliterliği zamanında Türklerin sorunlarıyla ilgilenmesi

AÇIK SÖZLÜLÜK

Düşüncelerini açıkça ifade etmekten çekinmemesi

Kendinden üst rütbeli askerlere karşı fikirlerini söylemesi

ÇOK YÖNLÜLÜK/ÇOK CEPHECİLİK

Birden fazla alanla ilgilenmesi

Askerlik, siyaset, spor, sanat, eğitim

ÜMİTSİZLİĞE VER VERMEMESİ

Karşısına çıkan engeller onu yıldırmaması

Hedefe ulaşmak için yılmadan mücadele etmesi

İLERİ GÖRÜŞLÜLÜK

Gelecekle ilgili mantıklı tahminlerde bulunması ve tahmininin gerçekleşmesi

Çanakkale'de düşmanın nereden çıkartma yapacağını bilmesi

İNKILAPÇILIK

Çağdaş, yenilik yanlısı olması

Köklü değişiklikler yaparak ülkesini modern hale getirmesi

Ekstra Notlar

Onur Akmeşe-Defter Notları

Bu konudan soru çıktı mı?

2010-2022 yılları arasında bu konudan toplam **36 SORU** çıkmıştır.

Tekrar ve Etkinlikler

Bu konuyu 1. Ünite 4 numaralı slayttan tekrar edip, slayt sonundaki etkinlikleri çözünüz. Öğretmeniniz Whatsap üzerinden gönderebilir.

Yeni Nesil Soru Çözümü

Bu konunun yeni nesil soruları için ZGA Yayınları Soru Bankası 23-30 sayfalarını çözünüz.

Çıkmış Sorular- Günün Kavramları

Bu konunun çıkmış sorularına ve günün kavramlarına www.akmeseonur.com sitesinden ulaşabilirsiniz.

www.akmeseonur.com

www.akmeseonur.com

1.ÜNİTEDEN NE ÇIKABİLİR?

1. Sanayi İnkılabı'nın Hammadde ve Pazar ihtiyacını doğurduğu, bunun da sömürgecilğe yol açması.
2. Osmanlı'nın sanayisini kuramaması onun Avrupa devletlerinin açık bir pazarı haline gelmesine sebep olması.
3. Fransız İhtilali'nin yaydığı milliyetçilik akımının Osmanlı'yı etkileme sebebinin Osmanlı'nın çok uluslu bir yapıya sahip olması.
4. Milliyetçilik akımı ile Osmanlı'nın azınlıkları arasındaki huzur ortamının bozulması, yerine isyanların ve çatışmaların başlaması
5. Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek için ortaya çıkan fikir akımlarının (Osmanlıcılık, batıcılık, Türkçülük, İslamcılık) başarılı olamaması
6. Osmanlıcılık kapsamında Tanzimat Fermanı, Islahat Fermanı 1.ve 2. Meşrutiyet ilan edilerek, azınlıkların devlete olan bağlılığını arttırmak istemesi
7. Osmanlı Devletinde halkın ilk defa Meşrutiyet ile yönetime katılması
8. Sanayi İnkılabı'nın Osmanlı'yı ekonomik, Fransız İhtilali'nin ise siyasi olarak etkilemesi
9. Selanik şehrinin konumu itibariyle batıya yakın olmasının, Avrupa'daki fikirlerin hızlı bir şekilde yayılmasını sağlaması
10. Mustafa Kemal'in hangi okula gideceği konusunda anne babası arasında sorun çıkmasının eğitim birliği olmadığını göstermesi
11. Mustafa Kemal'in asker olmak sebebinin sosyal çevresi olması
12. Manastır Askeri İdadisinde Kolağası Tevfik Beyin onu Milli tarih bilinci bakımından etkilemesi
13. Okuduğu Türk yazarların ona vatanseverlik, milliyetçilik, Türkçülük düşünceleri kazandırması
14. Okuduğu yabancı yazarların ona demokrasi, insan hakları, eşitlik fikirlerini kazandırması
15. Mustafa Kemal'in arkadaşlarıyla ülke sorunlarını tartışmak için toplantılar yapması liderlik özelliğini gösterdiğini
16. Eğitim hayatını kurmay yüzbaşı olarak bitirip, ilk görev yerinin Şam olması

17. Şam'da Vatan ve Hürriyet Cemiyetini kurmasının siyasi faaliyette bulunduğunu göstermesi
18. İttihat ve Terakki Cemiyetinden ayrılma sebebinin askerlik ve siyasetinin birlikte olamayacağı düşüncesini savunması
19. Trablusgarp savaşında ortaya çıkan kişilik özellikleri
20. Balkan Savaşlarında Gelibolu'da bulunmasının ona Çanakkale savaşı için avantaj sağlaması
21. Mustafa Kemal'in çocukluk ve öğrenim döneminde yaşadıklarının onu fikir-düşünce olarak etkilemesi
22. Mustafa Kemal'in fikir akımlarından Türkçülük fikir akımını benimsediği
23. Elde ettiği askeri başarıların Kurtuluş Savaşı'nın lideri olmasında etkili olduğu

DİKKAT

Bu ünitenin yeni nesil sorularını ZGA Yayınları Soru Bankasından ve 30'lu Deneme Kitabından Mutlaka Çözüünüz.

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

DEFTER NOTLARI MİLLÎ UYANIŞ BAĞIMSIZLIK YOLUNDA ATILAN ADIMLAR

ONUR AKMEŞE

8. SINIF

KAZANIMLAR

1. Birinci Dünya Savaşı'nın sebeplerini ve savaşın başlamasına yol açan gelişmeleri kavrar.
2. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin durumu hakkında çıkarımlarda bulunur.
3. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması ve uygulanması kapsamında Osmanlı yönetiminin, Mustafa Kemal'in ve halkın tutumunu analiz eder.
4. Kuvâ-yı Milliye'nin oluşum sürecini ve sonrasında meydana gelen gelişmeleri kavrar.
5. Millî Mücadele'nin hazırlık döneminde Mustafa Kemal'in yaptığı çalışmaları analiz eder.
6. Misakımillî'nin kabulünü ve Büyük Millet Meclisinin açılışını vatanın bütünlüğü esası ile "ulusal egemenlik" ve "tam bağımsızlık" ilkeleri ile ilişkilendirir.
7. Büyük Millet Meclisine karşı ayaklanmalar ile ayaklanmaların bastırılması için alınan tedbirleri analiz eder.
8. Mustafa Kemal'in ve Türk milletinin Sevr Antlaşması'na karşı tepkilerini değerlendirir.

2

1. DÜNYA SAVAŞI'NIN GENEL NEDENLERİ

- 1) Sanayi Devrimi-Sömürgecilik Yarışı
- 2) Fransız İhtilali-Milliyetçilik Akımı
- 3) Hammadde Ve Pazar Arayışı
- 4) Devletlerarası Bloklama
- 5) Devletlerarası Silahlanma Yarışı

1. DÜNYA SAVAŞI'NIN ÖZEL NEDENLERİ

- 1) Almanya Ve Fransa Arasındaki Alsas-Loren Sorunu
- 2) Rusya'nın Panslavizm Politikası
- 3) Rusya'nın Sıcak Denizlere İnme İsteği
- 4) Rusya Ve Avusturya-Macaristan Arasında Balkanlara Hâkim Olma İsteği
- 5) Almanya Ve İngiltere Arasındaki Sömürge Yarışı

SAVAŞIN BAŞLAMASINA NEDEN OLAN OLAY

Avusturya-Macaristan veliahdının Saraybosna gezisi sırasında bir Sırp Milliyetçisi tarafından öldürülmesi

Gördüğünüz gibi savaşın nedenlerini 3 başlık altında topladık.

Fakat bize sorulma ihtimali en yüksek 2 neden olan Sanayi Devrimi ve Fransız İhtilali'dir. Şimdi bu iki nedeni ayrıntılı ele alalım.

SANAYİ DEVRİMİ-SÖMÜRGE YARIŞI

- Sanayisini kuran Avrupa devletleri daha fazla üretim için HAMMADDE, ürettiklerini satabilmek içinde PAZAR arayışına girdi. Çıkarları çatışan İNGİLTERE, FRANSA, İTALYA ve ALMANYA gibi devletler arasında sömürge yarışı başladı.
- Savaşın EKONOMİK nedenidir.

FRANSIZ İHTİLALİ-MİLLİYETÇİLİK AKIMI

- Milliyetçilik düşüncesi her milletin kendi geleceğine karar verip, kendi bağımsız devletini kurma fikrini ortaya çıkarttı.
- Bu durum Osmanlı ve Avusturya-Macaristan gibi ÇOK ULUSLU devletleri olumsuz etkiledi ve parçalanmasına ya da yıkılmasına neden oldu.
- Savaşın SİYASİ nedenidir.

1. DÜNYA SAVAŞINDA GRUPLAR

Savaşta taraf değiştiren tek devlet İtalya'dır.

DEVLETLERİN OSMANLI ÜZERİNDEKİ AMAÇLARI

- **Almanya:** Osmanlı'yı kullanarak Ortadoğu üzerine hakim olmayı amaçlamaktadır.
- **İngiltere:** Osmanlı topraklarını sömürgesi haline getirme planları bulunmaktadır. Özellikle zengin petrol kaynaklarını ele geçirme düşüncesindedir.
- **Fransa:** Azınlıkları bahane ederek iç işlerimize karışmakta, sömürgecilik faaliyetleriyle topraklarını ele geçirmek istemektedir.
- **Rusya:** Boğazları almak ve sıcak denizlere inmek için toprak bütünlüğüne zarar verici faaliyetlerde bulunmaktadır.
- **Avusturya-Macaristan:** Balkanlardan Osmanlı'yı tamamen atmak istemektedir.
- **İtalya:** Sömürge arayışıyla Osmanlı topraklarına göz dikmektedir.
- **ABD:** Osmanlı ülkesinde çeşitli kurumlar açarak(okul, hastane) söz sahibi olmak istemektedir.

BU DEVLETLERİN OSMANLI DEVLETİ ÜZERİNDE EKONOMİK VE SİYASİ AMAÇLARI BULUNMAKTADIR.

NOTLAR

- 1.Dünya Savaşı 1914-1918 yılları arasında yaşanmıştır.
- Osmanlı toprakları sömürgecilik nedeniyle işgale uğramıştır. Balkanlarda ise azınlık isyanları toprak kayıplarına neden olmuştur.
- Osmanlı Devleti savaşa İtilaf devletleri yanında girmek istese de İtilaf devletleri bunu kabul etmemiştir.
- ABD'nin savaşa girmesi savaşın süresini kısaltacaktır.
- İttifak bağdaşma, İtilaf ise anlaşma anlamına gelmektedir.

Ekstra Notlar

Bu konudan soru çıktı mı?

2010-2022 yılları arasında bu konudan toplam **4 SORU** çıkmıştır.

Tekrar ve Etkinlikler

Bu konuyu 2. Ünite 1 numaralı slayttan tekrar edip, slayt sonundaki etkinlikleri çözünüz. Öğretmeniniz Whatsap üzerinden gönderebilir.

Yeni Nesil Soru Çözümü

Bu konunun yeni nesil soruları için ZGA Yayınları Soru Bankası 37-40 sayfalarını çözünüz.

Çıkmış Sorular- Günün Kavramları

Bu konunun çıkmış sorularına ve günün kavramlarına www.akmeseonur.com sitesinden ulaşabilirsiniz.

OSMANLI DEVLETİ'NİN DURUMU

- İlk ünitemizde bahsettiğimiz gibi Osmanlı ekonomik, siyasi, sosyal birçok sorun yaşamakta olan bir devlet durumuna gelmişti.
- Bu savaş Osmanlı Devleti bakımından tarafsız kalınamayacak bir savaştı. Kendisini öncelikle İTİLAFL grubuna almak istiyordu.

İtilaf devletleri Osmanlı'yı neden yanında istememiştir?

- Osmanlı topraklarını ele geçirmek isteyen bu devletler, kendi aralarında Osmanlı'yı paylaştıkları için yanlarına almamışlardır.
- Osmanlı İtilaf devletlerinin kendisini istememesi üzerine savaş sırasında yalnız kalmamak için Almanya ile yakınlaşmıştır.

Osmanlı'nın Savaş Öncesi Aldığı Tedbirler

- Ülke genelinde seferberlik başlattı.
- Tarafsızlığını ilan etti.
- Kapitülasyonları tek taraflı kaldırdı. (ekonomik baskılardan kurtulmak)
- Boğazları ulaşımına kapattı. (başkentin güvenliğini sağlamak)

Osmanlı'nın Savaşa Girmek İstemesinin Nedenleri

- Son yıllarda kaybetmiş olduğu toprakları geri almak
- Daha fazla toprak kaybı yaşamamanın önüne geçmek
- Siyasi yalnızlıktan kurtulmak
- Kapitülasyonları kaldırmak
- Coğrafi konumu nedeniyle savaş dışında kalmasının zor olması

Almanya'nın Osmanlı'yı Yanında İsteme Gerekçeleri

- Osmanlı'nın Halifelik gücünden yararlanmak (dini)
- Osmanlı'nın jeopolitik konumundan faydalanmak (coğrafi)
- Yeni cepheler açarak kendi savaş yükünü hafifletmek (askeri)
- Osmanlı'nın insan gücünden yararlanmak (nüfus gücü)
- Osmanlı'nın ham madde kaynaklarını kullanmak (ekonomik)

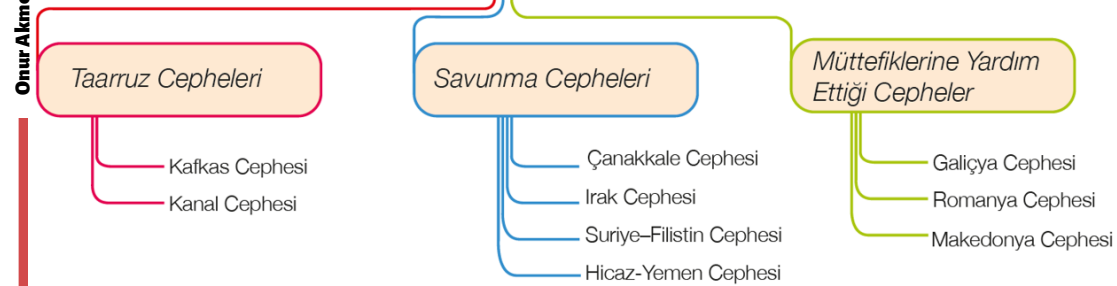
Osmanlı'nın Almanya Yanında Savaşa Katılma Nedenleri

- İtilaf Devletleri'nin düşmanca tavırları
- İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin Almanya'nın savaşı kazanacağına olan inancı
- Bazı Osmanlı yöneticilerinin Alman hayranlığı

Osmanlı'nın Savaşa Girmesine Neden Olan Olay

İngiltere'den kaçan iki Alman gemisi Goben ve Breslav Osmanlıya sığındı. Osmanlı, kendisinden gemileri isteyen İngiltere'ye gemileri satın aldığını bildirip, Türk bayrağı çekti. Goben'e Yavuz, Breslav'a Midilli isimleri verildi. Bu gemiler Karadeniz üzerinden Rus limanlarını bombalayınca Osmanlı resmen savaşa girmiş oldu.

Osmanlı'nın Savaştığı Cepheler

Yukarıdaki cephelerden sadece ÇANAKKALE cephesinde başarı kazanılmıştır. Bu cephelerden özellikle Mustafa Kemal'in savaştığı 3 cephenin LGS' de sorulma ihtimali daha fazladır.

Mustafa Kemal'in Savaştığı Cepheler

1. Çanakkale
2. Kafkas
3. Suriye

Not: Taarruz cepheleri KA ile başlar. Yardım cepheleri YA ile biter.

- Yardım cepheleri sınırlarımız dışında mütteliklerimize yardım etmek amacıyla asker gönderdiğimiz cephelerdir.

SALDIRI CEPHELERİ

KANAL CEPHESİ

Nedenleri

İngiltere'nin sömürgelerine giden yolu kesmek amacıyla Almanya'nın isteği ile açıldı.

Düşman

İngiltere

Sonuç: Osmanlı kaybetti.

KAFKAS CEPHESİ

Nedenleri

1. Rusya'yı Doğu Anadolu'dan atmak
2. Bakü petrolerini ele geçirmek
3. Orta Asya Türklerine ulaşmak

Düşman

Rusya

Savaşın Gelişimi ve Sonuç

- Türk ordusunun saldırısı ile başlayan cephe, gerekli önlemlerin alınmaması nedeniyle Sarıkamış'ta askerlerimizin çoğunun donarak şehit olmasından dolayı karşı saldırıya dönüştü.
- Mustafa Kemal Çanakkale Savaşı'ndan sonra bölgeye gelerek Rusların elindeki Muş ve Bitlis'i geri almayı başarmıştır.
- Rusya'da Bolşevik İhtilali çıkması ve Çanakkale Savaşı'nda yardım alamaması gibi nedenlerden dolayı Rusya işgal ettiği yerlerden Brest Litowsk Anlaşması ile çekildi.

ERMENİ SORUNU ve TEHCİR KANUNU

- Kafkas Cephesi'nde Osmanlı'nın bir azınlığı olan Ermeniler Rusların yanında yer almış ve Türklere zarar vermişlerdir.
- Osmanlı devleti **sevk ve iskân kanununu** çıkartarak Ermenileri daha fazla sorun çıkartmalarını engellemek için güvenli yerlere göç ettirmiştir.

SSAVUNMA CEPHELERİ

IRAK CEPHESİ

Nedenleri

İngiltere'nin Musul petrolerini ele geçirme düşüncesi

Düşman

İngiltere

Sonuç: Osmanlı kaybetti.

Not: Osmanlı Devleti bu cephedeki Kutü'l –Amare'de kayıtlara geçen son Osmanlı zaferini İngilizlere karşı kazanmıştır.

HİCAZ-YEMEN CEPHESİ

Nedenleri

Kutsal toprakları (Mekke-Medine) korumak amacıyla açıldı.

Düşman

İngiltere

Sonuç

Arap çetelerinin İngiltere'yi desteklediği cepheyi Osmanlı kaybetti. Bu durum ümmetçilik düşüncesinin sona erdiğini ve halifenin eski önemini kalmadığını kanıtlar.

SURIYE-FİLİSTİN CEPHESİ

Nedenleri

İngilizleri durdurmak için açıldı.

Düşman

İngiltere

Savaşın Gelişimi

Mustafa Kemal bu cephede Alman komutanın kararlarını eleştirmiş ve sonunda istifa ederek İstanbul'a dönmüştür.

7.Ordu komutanı olarak bölgeye tekrar dönen Mustafa Kemal oluşturduğu başarılı savunma hattı ile İngilizlerin daha fazla ilerlemesini engellemiştir.

ÇANAKKALE CEPHESİ

Açılma Nedenleri:

- 1) Rusya'da çıkan iç karışıklıklar (Bolşevik ihtilali) nedeniyle müttefiklerinden yardım istemesi
- 2) İtilaf devletlerinin İstanbul'u alarak Osmanlı'yı savaş dışı bırakma düşüncesi

Düşman:

İTİLAFA DEVLETLERİ

Savaşın Gelişimi

İtilaf devletleri Çanakkale Boğazını denizden geçerek İstanbul'a ulaşmak ve Rusya'ya Karadeniz üzerinden yardım götürme isteğindeydi.

Deniz yolu ile Çanakkale geçilemeyince, karaya asker çıkartmak zorunda kaldılar.

Kara savaşında özellikle Mustafa Kemal'in başarılı savunması sayesinde İtilaf devletleri geçiş bulamadılar.

Mustafa Kemal ARIBURNU, ANAFARTALAR ve CONKBAYIRI'nda başarılar elde etti.

SONUÇ

- 1) Rusya'ya yardım gitmeyince Rusya savaştan çekildi.
- 2) Osmanlı'nın kazanmasıyla 1. Dünya Savaşı'nın süresi uzadı.
- 3) Bulgaristan İttifak devletlerine katıldı.

- Bu savaşta düşmanın nereden çıkartma yapacağını bilen Mustafa Kemal'in ileri görüşlülük özelliği ön plana çıkmıştır.
- Mustafa Kemal bu savaş esnasında askerlerine ' Ben size taarruzu değil ölmeyi emrediyorum' sözüyle savaşın Osmanlı lehine dönmesini sağlamıştır.
- Bu karar onun Liderlik, Vatanseverlik ve Askeri dehasını gösterir.

Çanakkale Cephesinde Başarılarından Dolayı Mustafa Kemal Hem Ülke İçinde Hem Uluslararası Alanda Adını Duyurmuştur. Bu Durum Onun Kurtuluş Savaşının Lideri Olarak Kabul Edilmesine Neden Olmuştur.

ABD'NİN SAVAŞA GİRMESİ ve WILSON İLKELERİ

- ABD'de Rusya'nın da savaştan çekilmesiyle İngiltere ve Fransa'ya Wilson ilkelerini kabul ettirerek savaşa İTİLAFA devletleri grubunda girmiştir.
- İttifak Devletleri, İtilaf devletlerinin gücüne daha fazla dayanamamış, ABD'nin de savaşa girmesiyle savaştan çekilmek zorunda kalmışlardır.
- ABD'nin savaşa girmesi savaşın süresini kısaltmıştır.

WILSON İLKELERİ

- **Wilson İlkeleri, ABD Başkanı Wilson tarafından hazırlanmış 14 maddelik ilkelerdir.**
- Rusya'nın savaştan çekilmesiyle zor durumda kalan İtilaf Devletleri bu maddeleri kabul etmek zorunda kalmıştır.

Wilson İlkelerinin Maddeleri

1) Barış anlaşmaları gizli yapılmayacaktır.

Anlaşmaların açık olması amaçlanmıştır.

2) Yenilen devletler yenilen devletlerden toprak ve savaş tazminatı almayacaktır.

1. Dünya savaşının kısa sürede bitmesine neden olmuştur. ABD, İngiltere'nin daha fazla güçlenmesini önlemeyi amaçlamıştır.

3) Milletler çoğunlukta bulundukları yerlerde bağımsız devletini kurabilecektir.

Osmanlı azınlıkları bu maddeye dayanarak toprak talebinde bulunmuşlardır.

4) Dünya barışını korumak amacıyla uluslararası bir cemiyet kurulacaktır.

Cemiyet-i akvam kuruldu.

Not: Wilson ilkelerinin yenilen devletler yenilen devletlerden toprak almayacaktır maddesi savaşın süresini kısaltmıştır.

1.Dünya Savaşı'nın Sonuçları

- 1) Osmanlı'nın içinde bulunduğu İttifak devletleri kaybetti. İtilaf devletleri kazandı.
- 2) Çok uluslu devletler parçalandı, ulus-devletler kuruldu.
- 3) Sömürgecilik fikri yerini manda ve himaye düşüncesine bıraktı.
- 4) Cemiyet-i Akvam kuruldu.(milletler cemiyeti)
- 5) Avrupa'nın siyasi haritası değişti.

Paris Barış Konferansı

İki amacı vardır.

Görünürdeki amaç: 1.Dünya Savaşı sonucu yenilenlerle yapılacak barış anlaşmasının şartlarını görüşmek.

Gerçek amaç: Osmanlı Devleti'nin topraklarını aralarında paylaşmak.

Konferanstan Çıkan Kararlar

- Hatırlarsanız İtalya savaşta taraf değiştirip İtilaf grubuna geçmişti. İtilaf devletlerinin İtalya'ya Batı Anadolu topraklarını vadetmesi bunda etkili olmuştur.
- Bu konferansta Batı Anadolu İtalya yerine Yunanistan'a bırakıldı. İlk görüş ayrılıkları bu konuda yaşandı. İngiltere güçlü bir İtalya yerine güçsüz bir Yunanistan'ı tercih etmiştir.
- Osmanlı dışındaki devletler ile barış şartları belirlenmiştir. Osmanlı ile imzalanacak anlaşmanın gecikme sebebi, Osmanlı'yı aralarında paylaşmayı tamamlamamalarıdır.
- Sömürge fikri yerine manda himaye fikri ortaya çıktı.

İtilaf Devletleri ile Kaybedenler Arasındaki Barış Anlaşmaları

ALMANYA - VERSAY

AVUSTURYA - SAINT GERMAIN

Bulgaristan - NÖYYİ

Macaristan - TRIANON

Osmanlı - SEVR

Ekstra Notlar

Bu konudan soru çıktı mı?

2010-2022 yılları arasında bu konudan toplam **24 SORU** çıkmıştır.

Tekrar ve Etkinlikler

Bu konuyu 2. Ünite 2 numaralı slayttan tekrar edip, slayt sonundaki etkinlikleri çözünüz. Öğretmeniniz Whatsap üzerinden gönderebilir.

Yeni Nesil Soru Çözümü

Bu konunun yeni nesil soruları için ZGA Yayınları Soru Bankası 41-48 sayfalarını çözünüz.

Çıkmış Sorular- Günün Kavramları

Bu konunun çıkmış sorularına ve günün kavramlarına www.akmeseonur.com sitesinden ulaşabilirsiniz.

Mondros Ateşkes Antlaşması

- Bu konudan çok fazla test sorusu gelebilmektedir. Maddeleri ezberlemek yerine yorumlayabilmeniz bütün soruları yapmanıza olanak sağlayacaktır.

Ateşkes ve Barış anlaşması arasındaki fark nedir?

- Ateşkes anlaşması savaşı durdurur / geçici olarak bitirir.
- Barış anlaşması savaşı resmen bitirir.

Osmanlı'nın Savaşta Çekilme Sebepleri

- Cephelerdeki başarısızlıklar (Çanakkale hariç)
- Bulgaristan'ın savaşta çekilmesi ile Almanya ile kara bağlantısının sona ermesi
- Wilson ilkelerine güvenilmesi

DİKKAT: Bu antlaşma' Bir ateşkes gibi değil, bir barış anlaşması kadar ağır maddeler içerir'

- Limni Adası'nın Mondros Limanında, Agamemnon savaş zırhlısında imzalandı.
- 25 Maddeden oluşur.

Biz bu maddelerin hepsini değil, en önemlilerini görüp yorumlayacağız.

Mondros çok ağır şartlar içeren bir ateşkes anlaşmasıdır. Osmanlı topraklarını işgale açık hale getirmiştir.

- Anlaşmanın en kötü maddesi 7. Maddedir.
- Bu maddeden sonra en tehlikeli madde 24. Maddedir. Bu iki maddenin yorumu kesinlikle unutulmamalıdır.
- 'Osmanlı'yı fiilen bitiren bir anlaşmadır.'

Osmanlı'yı 7/24 işgal etmek istemişlerdir' kodlaması ile akılda tutulabilir.

MADDE	YORUM
Osmanlı orduları terhis edilecektir. (Dağıtılacaktır)	Osmanlı savunmasız bırakılmıştır. İşgalleri kolaylaştırmak istemişlerdir.
Çanakkale ve İstanbul Boğazı açılacak, buralardaki Kaleler işgal edilecektir.	Anadolu ile İstanbul arasındaki bağlantı kesilmiştir.
İtilaf devletleri Osmanlı demiryolları, limanları, tünelleri ve telgraf hatlarına el koyacaklardır.	Halkın işgaller karşısında örgütlenmesini ve haberleşmesini kesmek, Osmanlı'nın ulaşım ve ekonomi kaynaklarına el koymak amaçlanmıştır.
7. MADDE İtilaf devletleri güvenliklerini tehdit altında gördükleri herhangi bir stratejik noktayı işgal edebileceklerdir.	İşgallere hukuki zemin hazırlamışlardır. Anadolu'yu işgale açık hale getirmişlerdir.
24 madde Doğu'daki 6 ilde bir karışıklık çıkarsa, İtilaf devletleri buraları işgal edecektir.	Doğu Anadolu'da bir Ermeni Devleti kurmayı amaçlamışlardır.

- Gördüğümüz gibi bu maddeler Osmanlı'yı yok etmeye yönelik çok ağır şartlar içermektedir.
- 'Bağımsızlık düşüncesine aykırıdır.'
- 'Anlaşmanın imzalanmasından sonra İtilaf devletleri barış antlaşmasının imzalanmasını beklemeden Anadolu'yu işgale başlamışlardır.

Mondros Ateşkes Anlaşmasına Karşı Gösterilen Tepkiler

- Mondros gibi Osmanlı'yı bitirmeyi amaçlayan bir anlaşmaya karşı 3 başlık altında, halkın, İstanbul Hükümetinin ve Mustafa Kemal'in tutumlarını değerlendireceğiz.
- İstanbul Hükümeti; Osmanlı Devleti yönetimine verilen bir isimdir. Mondros'tan sonra yönetim idare gücü sadece İstanbul ile kısıtlı kaldığı için bu ismi kullanmaya başlayacağız.

İstanbul Hükümetinin Tutumu

- Teslimiyetçidir
- İşgalleri kolaylaştırmıştır.
- Bağımsızlık karşıtı faaliyetlerde bulunmuştur.
- Vatani savunmamıştır.
- Düşman ile uzlaşmacıdır.

Mustafa Kemal'in Tutumu

- Anlaşma şartlarının çok ağır olduğunu belirtti.
- Türk topraklarını işgale sunduğu için kabul edilemez olarak nitelendirdi.
- Bağımsızlık için mücadele etti.
- Vatanseverlik ruhuyla hareket etti.
- Anadolu'ya geçerek Türk halkını örgütlemek için çalışmalar yaptı.

Halkın Tutumu

- Mitingler ve protesto telgrafları çekti.
- Bölgesel kurtuluş çareleri aramaya başladı.
- Silahlı direniş örgütleri(Kuvayımilliye) kurdu.
- Vatansever, birlik beraberlik, mücadelecilik ve bağımsızlık duygularıyla hareket etti.

**İstanbul Hükümeti işgaller karşısında bağımsızlığımıza aykırı(kötü) ,
Mustafa Kemal ve Türk halkı ise bağımsızlık uğruna(iyi) çalışmalar**

İşgal Edilen Yerler

yapmışlardır.

- İlk işgal edilen yer Musul'dur. (İngiltere)
- Antep, Urfa, Maraş (İngiltere işgal etmiş Fransa'ya bırakmıştır.)
- Adana-Çukurova çevresi (Fransa)
- İzmir ve çevresi Batı Anadolu (Yunanistan)
- Doğu Anadolu (Ermeni)

İZMİRİN İŞGALİ

- İzmir 15 Mayıs 1919 günü Yunanlılar tarafından işgal edildi.
- İtilaf devletlerinin desteğini alan Yunan işgaline karşı İstanbul Hükümetinin tepkisiz kalması karşısında Türk halkı mitingler düzenleyerek tepkisini gösterdi.

Amiral Bristol Raporu

- Yunan iddialarını araştırmak için ABD tarafından gönderilen Amiral Bristol ve heyeti incelemelerde bulunmuştur.

Rapor sonucunda;

- 1) İzmir'de Türkler nüfus bakımından daha fazladır.
- 2) Türkler Rumları değil, Rumların Türkleri katletmektedir.

AMİRAL BRİSTOL RAPORU

Kurtuluş Savaşı'nın haklılığını dünyaya duyuran ilk uluslararası belgedir.

Bu konudan soru çıktı mı?

2010-2022 yılları arasında bu konudan toplam **16 SORU** çıkmıştır.

Tekrar ve Etkinlikler

Bu konuyu 2. Ünite 3 numaralı slayttan tekrar edip, slayt sonundaki etkinlikleri çözünüz. Öğretmeniniz Whatsap üzerinden gönderebilir.

Yeni Nesil Soru Çözümü

Bu konunun yeni nesil soruları için ZGA Yayınları Soru Bankası 49-55 sayfalarını çözünüz.

Çıkmış Sorular- Günün Kavramları

Bu konunun çıkmış sorularına ve günün kavramlarına www.akmeseonur.com sitesinden ulaşabilirsiniz.

KUVAYIMİLLİYE

İtilaf devletlerinin işgalleri karşısında Türk halkının bölgelerini savunmak amacıyla kurdukları, askeri disiplinden uzak silahlı birliklere Kuvayımillîye denir.

Kuvayımillîye birlikleri neden kuruldu?

- İstanbul hükümetinin vatanı savunmaması
- Yurdun dört bir yandan işgale uğraması
- Türk halkının bağımsızlık duygusu

Özellikleri

- Amaçları kuruldukları bölgeyi kurtarmak olduğundan BÖLGESELDİR.
- Düzensiz askeri birliklerdir. (Milis Kuvvet)
- Askeri disiplinden uzaktırlar.
- Düşmanı yurttan atamasalar da ilerleme hızını YAVAŞLATMIŞLARDIR.

Unutmayın ; Kuvayımillîye Türk halkının işgaller karşısında vatanını koruma isteğinden, bağımsız yaşama duygusundan doğmuştur.

CEMİYETLER

- Türk halkı Mondros'tan sonraki işgaller karşısında sessiz kalmamış tepkilerini çeşitli yollarla göstermişlerdir.

Cemiyetleri Yararlı ve Zararlı olarak 2 başlık altında inceleyeceğiz.

Unutmayın; bir cemiyeti yararlı ve zararlı yapan amaçlarıdır.

- Bağımsızlığımızı kazanmak için mücadele cemiyetler yararlı, topraklarımızı bölmek ya da başka devletlere sığınmayı düşünen cemiyetler zararlıdır.
- Zararlı cemiyetleri kendi içinde ikiye ayıracağız. Birincisi azınlıkların kurdukları, ikincisi Türklerin ve Müslümanların kurdukları cemiyetler.
- Evet, Türkler ve Müslümanlarda bağımsızlık düşüncemize aykırı cemiyetler kurmuşlardır. Bu cemiyetler kurtuluşu Amerikan veya İngiliz mandasında görmüşlerdir.

CEMİYETLER

MİLLÎ CEMİYETLER

Redd-i İlhak
Kilikyalılar
Trabzon M. H. C.
Doğu Anadolu (Şark
Vilayetleri) M.H.C.
Milli Kongre
Anadolu Kadınlar M.H.C.

MİLLÎ VARLIĞA ZARARLI

Azınlıkların
Kurduğu

Mavri Mira
Pontus Rum
Etnik-i Eterya
Hınçak ve Taşnak
Maccabi ve İsrail

Türklerin
Kurduğu

İngiliz Muhipleri
Wilson Prensipleri
İslam Teali
Kürt Teali
Hürriyet ve İtilaf

Yararlı Cemiyetler

Kuruluş Nedenleri

- İşgallere, işgalcilere ve zararlı cemiyetlere tepki göstermek
- İşgaller karşısında padişah yönetiminin bir şeyler yapmaması
- Halkın kendisini bilinçli bir şekilde örgütlenerek koruma isteği
- Millî bilincin gelişmiş olması.

- Yararlı Cemiyetler bölgesel faaliyet göstermişlerdir.
- Milli Kongre cemiyeti bu özelliği ile diğerlerinden ayrılır.
- Milli Kongre cemiyeti basın yayın yoluyla milli mücadeleyi duyurmayı amaçlamıştır.

Kazanım:

Kuvâ-yı Millîye'nin oluşum sürecini ve sonrasında meydana gelen gelişmeleri kavrar.

Trakya-Paşaeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti

- Edirne'de kuruldu. Yunan işgaline karşı koymak istemiştir.
- İlk kurulan cemiyettir.

İzmir Müdafaa-i Hukuk-u Osmaniye Cemiyeti

- İzmir'in Yunanlılarca işgali karşısında kuruldu.

İzmir Redd-i İlhak Cemiyeti

- Yunan işgaline karşı gelip İzmir ve çevresini korumak istediler.

Kilikyalılar Cemiyeti

- Adana-Çukurova çevresini Fransız ve Ermeni faaliyetlerine karşı korumak için kuruldu.

Trabzon Muhafaza-i Hukuk-u Milliye Cemiyeti

- Rum ve Ermeni faaliyetlerine karşı kuruldu.

Doğu Anadolu (Şark Vilayetleri) Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti

- Doğu Anadolu'da Ermeni Devleti kurulmasını engellemek amacıyla kuruldu.

Milli Kongre Cemiyeti

- Diğer cemiyetlerden farkı Bölgesel değil ULUSAL olmasıdır. Amacı bütün vatani işgaller karşısında Basın-Yayın yolunu kullanarak uyarmak, bilinçlendirmektir.

Anadolu Kadınları Müfadafa-i Vatan Cemiyeti

- İşgaller karşısında milli bilinci uyandırmayı amaçlamışlardır.

Azınlıkların Kurduğu Zararlı Cemiyetler

Özellikleri

- Bağımsız devlet kurmayı amaçlamışlardır.
- Osmanlı topraklarını parçalayıp, işgalleri kolaylaştırdılar.
- İtilaf devletleri tarafından desteklenmişlerdir.
- Milli mücadeleye zarar vermişlerdir.

Mavri Mira Cemiyeti

- Rumlar kurmuştur.
- Bizans İmparatorluğunu tekrar kurmak istemişlerdir.

Pontus Rum Cemiyeti

- Doğu Karadeniz'de Rum Devleti kurmak istemişlerdir.

Etnik-i Eterya Cemiyeti

- Rumlar tarafından Bizans'ı tekrar kurmak amacıyla kuruldu.

Hınçak ve Taşnak Cemiyeti

- Doğu Anadolu'da Ermeni Devleti kurmak amacıyla kuruldu.

Maccabi ve İsrail Alyans Cemiyeti

- Osmanlı topraklarında bir Yahudi Devleti kurmayı istemişlerdir.

Türkler Tarafından Kurulan Zararlı Cemiyetler

Özellikleri

- İtilaf devletleri ve İstanbul hükümetinin desteğini almışlardır.
- Manda ve himaye fikrini savunarak bağımsızlık düşüncesine aykırı davranmışlardır.
- Kurtuluş savaşının yavaş ilerlemesine neden olmuşlardır.

İngiliz Muhipleri Cemiyeti

- İngiliz mandasına girmeyi amaçlamıştır.

Wilson Prensipleri Cemiyeti

- Amerikan mandasını savunmuşlardır.

İslam Teali Cemiyeti

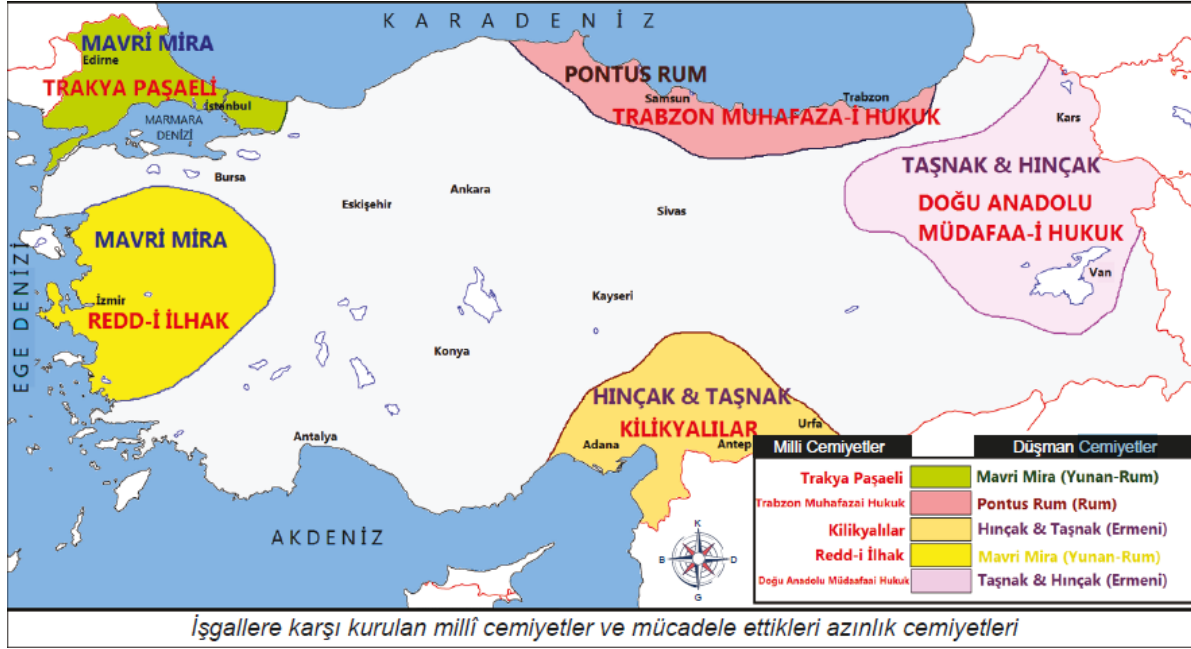
- Saltanatın ve halifeliğin devamını istemişlerdir.

Kürt Teali Cemiyeti

- Amacı Doğu Anadolu'da bir devlet kurmaktır.

Hürriyet ve İtilaf Cemiyeti

- Kurtuluş savaşına karşı faaliyetlerde bulunmuşlardır.

Ekstra Notlar

Bu konudan soru çıktı mı?

2010-2022 yılları arasında bu konudan toplam **23 SORU** çıkmıştır.

Tekrar ve Etkinlikler

Bu konuyu 2. Ünite 4 numaralı slayttan tekrar edip, slayt sonundaki etkinlikleri çözünüz. Öğretmeniniz Whatsap üzerinden gönderebilir.

Yeni Nesil Soru Çözümü

Bu konunun yeni nesil soruları için ZGA Yayınları Soru Bankası 56-63 sayfalarını çözünüz.

Çıkmış Sorular- Günün Kavramları

Bu konunun çıkmış sorularına ve günün kavramlarına www.akmeseonur.com sitesinden ulaşabilirsiniz.

Mondros Ateşkesinin imzalanmasından hemen sonra İtilaf Devletleri Anadolu'yu işgale başlamışlardı. Çanakkale cephesinde başaramadıklarını yapmışlar İstanbul'a, Osmanlı'nın başkentine gelmişlerdi. Mustafa Kemal'de İstanbul'daydı fakat işgal altındaki başkentte bir çözüm bulamıyordu. Tek çare Anadolu'ya geçmek, halkı örgütleyerek düşmana karşı gelmekti.

9. Ordu Müfettişliği ve Samsun'a Çıkış

- Mustafa Kemal'in beklediği fırsat ayağına gelmişti. Karadeniz'de Rumlar sorun çıkartmakta, İtilaf devletleri karışıklığın devamı halinde oraları işgal edeceğini duyurdu.
- İstanbul Hükümeti Mustafa Kemal'i 9. Ordu Müfettişi görevi ile bölgeye gönderdi.

Gönderilme amacı: Bölgedeki Türklerin silahlarını toplamak, karışıklığa son vermek, ordusunu dağıtmayan var ise ordularını terhis etmektir. Mustafa

Kemal'in amacı: Anadolu'ya geçerek kurtuluş savaşını başlatmaktır.

- 19 Mayıs 1919 tarihinde Bandırma Vapurundan Samsun'a indi.
- Samsun'da hazırladığı raporda buradaki olayların sorumlusunun işgalciler ve Rum çeteleri olduğunu belirtti. İşgal altındaki şehirde rahat hareket edemeyeceği için ilçesi Havza'ya geçti.

NOT: Mustafa Kemal'in Samsun'a gönderilme amacı ile kendi amacı birbirinden farklıdır.

HAVZA GENELGESİ

Burada hazırladığı genelgeyi birçok adli, askeri ve sivil makamlara gönderdi.

Maddeleri:

- **1) Türk halkı işgalleri mitingler ile protesto etmelidir.**

* Amaç milli bilinci ve birlik beraberliği uyandırmaktır.

- **2) Yapılacak gösterilerde silahlı mücadele olmamalı, Hristiyan halka düşmanlık yapılmamalıdır.**

* Mondros'un 7. Maddesinin uygulanmasını engellemek istemektedir.

- **3) Osmanlı Hükümetine ve büyük devletlerin temsilcilerine uyarı telgrafları çekilmelidir.**

* Bağımsızlık isteğimizi duyurmak istemiştir.

AMASYA GENELGESİ

- Kurtuluş savaşının amaç, gerekçe ve yöntemini belirten bir ihtilal bildirisi.
- Genelgenin altında Mustafa Kemal dışında, Rauf Bey, Refet Bey ve Ali Fuat Paşa'nın da imzaları bulunmaktadır. Ayrıca telgraf ile Kazım Karabekir ve Cemal Paşa genelgeyi onaylamışlardır. Mustafa Kemal kurtuluş savaşını kişisellikten çıkartmayı amaçlamaktadır.
- Önemli komutanların desteğini alarak halkta milli bilinci uyandırmak istemektedir.

MADDELERİ:

1) Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir.

Yorum: Kurtuluş savaşının gerekçesi-nedeni belirtilmiştir.

2) İstanbul Hükümeti üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirememektedir.

Bu durum milletimizi yok saymaktadır.

Yorum: İstanbul Hükümetine ilk karşı çıkışıdır. İkinci gerekçedir.

3) Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

Yorum: Kurtuluş savaşının yöntemi belirtildi. Milli egemenlikten ilk defa üstü kapalı bir şekilde bahsedilmiştir. Kurtuluş savaşı millete mal edilmiştir.

4) Her türlü baskı ve tehditten uzak milli bir kurul oluşturulmalıdır.

Yorum: Temsil heyeti kurulma fikri ortaya çıkmıştır.

5) Anadolu'nun en güvenli yeri olan Sivas'ta bir kongre düzenlenecektir.

Her ilden halkın güvenini kazanmış 3 kişi buraya gelecektir.

- Bu önemli genelge İtilaf Devletlerinin ve İstanbul Hükümetinin tepkisini çekti.
- Mustafa Kemal derhal İstanbul'a çağrıldı. İstanbul'a dönmesi demek kurtuluş savaşının bitmesi demektir.

NOT: Mustafa Kemal milli mücadeleye devam edebilmek adına askerlik mesleğinden istifa etti. Artık o kurtuluş mücadelesine sivil bir vatandaş olarak devam edecekti.

ERZURUM KONGRESİ

Toplanma amacı: Doğu Anadolu bölgesinde Ermeni Devleti kurulmasını engellemektir. Doğu illerinden gelen temsilcilerin katıldığı kongreye Mustafa Kemal davet edilerek kongre başkanı seçilmiştir.

Maddeleri:

1) Milli sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez.

Yorum: İlk defa milli sınırlardan bahsedildi.

2) İşgaller karşısında millet topyekûn (hep birlikte) kendisini savunacaktır.

Yorum: Bölgesel güçlerin birleştirileceği belirtildi.

3) İstanbul hükümeti vatanı koruyamaz ise geçici bir hükümet kurulacaktır.

Yorum: Temsil heyeti ilk defa oluşturuldu.

4) Kuvayımilliye'yi etkin, milli iradeyi hâkim kılmak esastır.

Yorum: Milli egemenlikten bahsedilmiştir.

5) Manda ve Himaye kabul edilemez.

Yorum: İlk defa reddedilmiştir. Bağımsızlık düşüncesi ön plandadır.

6) Azınlıklara siyasi dengemizi bozacak ayrıcalıklar verilemez.

Yorum: Yabancı devletlerin iç işlerimize müdahalesi engellenmek istenmiştir.

Bu kongre toplanış amacı olarak bölgesel, alınan kararlar bakımından ulusal bir kongredir.

SİVAS KONGRESİ

Toplanış Amacı: Vatanın tamamını düşman işgalinden kurtarmaktır.

Her bakımdan ulusal bir kongredir.

Alınan Kararlar

1) Erzurum Kongresi kararları küçük değişiklikler ile tekrar onaylandı.

2) Manda ve himaye kesin olarak reddedildi.

3) Bütün yararlı cemiyetler tek ' Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti' adı altında birleşti.

Yorum: Cemiyetler bölgesellikten çıkarak ulusal bir hale getirilmiştir. Milli mücadelenin tek bir merkezden yönetilmeye başlanmıştır.

4) Temsil heyeti tüm yurdu temsil eder duruma getirildi.

5) Ali Fuat Paşa Batı Cephesi komutanlığına atandı.

Yorum: Temsil heyeti hükümet gibi davranarak yürütme yetkisini kullanmıştır.

6) Kurtuluş savaşını Türk halkına duyurmak amacıyla İrade-i Milliye isminde bir gazete çıkarıldı.

Yorum: Basın yayın organları kullanılarak halkın bilinçlendirilmesi amaçlanmıştır.

7) İstanbul Hükümeti ile bütün iletişimin kesilmesi kararlaştırıldı.

- Sivas Kongresi hem toplanış amacı hem de aldığı kararlar bakımından ulusal bir kongredir.

AMASYA GÖRÜŞMELERİ

- Sivas Kongresinde alınan İstanbul Hükümeti ile bütün iletişim kesilecektir ifadesi İstanbul hükümetinin başında bulunan Sadrazam Damat Ferit Paşa'nın istifasına sebep olmuştur.
- Damat Ferit Paşa'nın istifası üzerine Milli Mücadeleye daha olumlu bakan Ali Rıza Paşa Hükümeti başa gelmiştir.
- Mustafa Kemal ve Ali Rıza Paşa arasında yaşanan iletişim sayesinde iki tarafın görüşmesi kararlaştırıldı.
- Görüşme Amasya'da olacaktı.
- Temsil heyeti adına Mustafa Kemal, İstanbul Hükümeti adına Salih Paşa katıldı.
- Bu görüşme ile İstanbul Hükümeti, Temsil Heyetinin varlığını resmen kabul etmiştir.

Kazanım: Millî Mücadele'nin hazırlık döneminde Mustafa Kemal'in yaptığı çalışmaları analiz eder.

- Amasya'daki görüşmede Mustafa Kemal, Mebusan Meclisi seçimlerinin yapılmasını ve meclisin İstanbul dışında güvenli bir yerde toplanmasını istedi. (İstanbul'un işgal altında olması bu kararında etkili olmuştur.)
- Görüşmeden sonra seçimler yapıldı, Mustafa Kemal Erzurum milletvekili seçildi. Fakat meclisin başkent dışında toplanmasının Kanuni Esasiye aykırı olması nedeniyle İstanbul'da toplanmıştır.
- Amasya Görüşmesi ile Temsil heyetinin varlığı İstanbul Hükümeti tarafından resmen tanınmıştır.

TEMSİL HEYETİNİN ANKARA'YA GELMESİ

- Ankara, milli mücadelenin merkezi olarak belirlendiği için temsil heyeti buraya geldi.

Neden Ankara?

1. Merkezi bir konumda bulunması
2. İşgale uğramamış güvenli olması
3. Bütün cephelere yakın olması
4. Ulaşım ve iletişim bakımından iyi koşullarda olması
5. Halkın milli mücadeleye destek vermesi
6. Ankara'nın seçilme sebebidir.

Not: Ankara'nın merkez olarak seçilmesinde siyasi, askeri, coğrafi faktörler etkili olmuştur.

Ekstra Notlar

Bu konudan soru çıktı mı?

2010-2022 yılları arasında bu konudan toplam **45 SORU** çıkmıştır.

Tekrar ve Etkinlikler

Bu konuyu 2. Ünite 5 numaralı slayttan tekrar edip, slayt sonundaki etkinlikleri çözünüz. Öğretmeniniz Whatsap üzerinden gönderebilir.

Yeni Nesil Soru Çözümü

Bu konunun yeni nesil soruları için ZGA Yayınları Soru Bankası 64-75 sayfalarını çözünüz.

Çıkmış Sorular- Günün Kavramları

Bu konunun çıkmış sorularına ve günün kavramlarına www.akmeseonur.com sitesinden ulaşabilirsiniz.

SON OSMANLI MEBUSAN MECLİSİ VE MİSAKIMİLLÎ

Amasya Görüşmelerinde Mustafa Kemal'in isteği olan Mebusan Meclisi İstanbul'da toplandı.

Mustafa Kemal neden meclisin İstanbul dışında toplanmasını istemiş olabilir?

- İtilaf devletlerinin işgalindeki İstanbul'da toplanan üyelerin bağımsız karar alamayıp, baskı altında olacağını düşünmesi nedeniyle istemiştir.

Mustafa Kemal Mebusan meclisinden 3 istekte bulunmuştur.

1) Beni meclis başkanı seçin.

Yorum: Meclisi istediği bir yerde toplama yetkisine sahip olmak istemiştir.

Sonuç: Hakkında tutuklama kararı olduğu için İstanbul'a gidemeyen Mustafa Kemal başkan seçilemedi.

2) Müdafaa-i Hukuk Grubu kurun.

Yorum: Ortak hareket etmelerini sağlamak.

Sonuç: Felah-ı Vatan grubu kuruldu.

3) Misak-ı Milli kararlarını kabul edin.

Yorum: Erzurum ve Sivas kongresinde alınan kararların meclisin onayından geçmesini istemiştir.

Sonuç: Misak-ı Milli kabul edildi.

MİSAK-I MİLLÎ kararlarının kabul edilmesi karşısında İtilaf devletleri rahatsız olarak;

1) Meclis-i basarak milletvekillerinin çoğunu tutukladı ve meclisi kapattı. (Son Osmanlı Mebusan Meclisi denmesinin sebebi budur.) İtilaf devletlerinin milli iradeye saygı duymadığını kanıtlar.

2) İstanbul'u resmen işgal ettiğini duyurdu.

- İtilaf devletlerinin bu kadar kızmasına sebep olan Misak-ı Milli kararlarının neler olduğuna bakalım.

MİSAKIMİLLÎ (MİLLÎ YEMİN) KARARLARI

1) KAPİTÜLASYONLAR: Adli, siyasi mali gelişmemizi engelleyecek her türlü ayrıcalık kaldırılacaktır.

Yorum: Tam bağımsızlık amaçlanmıştır.

2) AZINLIK HAKLARI: Azınlıklara verilecek haklar, diğer ülkelerde Müslümanlara verilen haklar kadar olacaktır.

Yorum: Uluslararası eşitlik hedeflenmiştir.

3) BOĞAZLAR: İstanbul ve Marmara'nın güvenliği sağlandığı takdirde boğazlar ticarete ve ulaşımına açılacaktır.

Yorum: Boğazların kontrolü sağlanmak istenmiştir.

4) SINIRLAR: Mondros imzalandığı sırada işgale uğramamış her yer Türk toprağı birbirinden ayrılmaz bir bütündür.

Yorum: Milli sınırlarımız belli olmuştur. Vatan bütünlüğünden söz edilmiştir.

5) ARAPLARIN YAŞADIĞI YERLER: Arapların yaşadığı yerlerde referandum (halk oylaması) yapılmalıdır.

6) REFERANDUM (HALK OYLAMASI) : Kars, Ardahan, Batum ve Batı Trakya'nın durumu halkın vereceği karar ile belirlenmelidir.

Yorum: Türk nüfusunun fazlalığına güvenilerek, halkın fikrine saygı duyulmuştur.

- Misakımillî TAM BAĞIMSIZLIK yolunda kazanılmış bir zaferdir.
- Ulusal bağımsızlığımızdan ödün verilmeyeceğinin göstergesidir.
- Misakı Milli Kurtuluş Savaşının yol haritası niteliğinde amaçlarımızı ve hedeflerimizi gösterir.
- Misakı Milli sınırları demek Mondros imzalandığı sırada işgal edilmemiş Türk toprakları demektir.

Misakı Milli Kararlarını şu kodlama ile aklınızda tutabilirsiniz. (KABSAR)

K apitülasyonlar

A zınlık hakları

B oğazlar

S inirlar

A rapların yaşadığı yerler

R eferandum

TBMM'NİN AÇILMASI (23 NİSAN 1920)

- Mebusan meclisinin kapatılması, İstanbul'un işgali her ne kadar olumsuz bir hava doğursa da, Mustafa Kemal her zorluktan bir fırsat çıkartmasını bilen bir liderdir.
- İtilaf devletlerinin tutuklamalarından kaçan bazı Mebusan Meclisi milletvekilleri Ankara'ya Mustafa Kemal'in yanına gelmiştir.
- Seçimler tekrar yapılmış, Mustafa Kemal Ankara milletvekili seçilmiştir.
- 23 Nisan 1920 tarihinde Ankara'da ilk TBMM açılmıştır.

Mustafa Kemal ilk meclisin ilk meclis başkanı seçilmiş ve meclise sunduğu önergede şu maddeler bulunmaktadır.

1) Hükümet kurmak zorunludur.

2) TBMM, yasama ve yürütme yetkilerini kullanmaktadır.

Yorum: Güçler birliği ilkesi kabul edilmiştir. Bunun sebebi savaş şartları altında hızlı karar alıp uygulamak istenmesidir.

3) Meclis hükümeti sistemi kabul edilmiştir. (Meclis başkanı hükümetin de başkanıdır.)

4) Geçici bir hükümet başkanı tanımak doğru değildir.

Yorum: Meclisin sürekli olacağı vurgulanmıştır.

5) Meclisin üzerinde herhangi bir güç yoktur.

Yorum: Egemenliğin millete ait olduğuna vurgu yapılmıştır.

6) Padişah ve halife hakkındaki karar daha sonra meclis tarafından çıkarılacak olan kanun ile belirlenecektir.

Yorum: Milli mücadeleye destek veren saltanat yanlılarının tepkisini çekmek istememiştir.

**NOT: Meclisin Açılması İle Milli Egemenlik Yolunda
Önemli Bir Atılmıştır.**

Ekstra Notlar

Bu konudan soru çıktı mı?

2010-2022 yılları arasında bu konudan toplam **20 SORU** çıkmıştır.

Tekrar ve Etkinlikler

Bu konuyu 2. Ünite 6 numaralı slayttan tekrar edip, slayt sonundaki etkinlikleri çözünüz. Öğretmeniniz Whatsap üzerinden gönderebilir.

Yeni Nesil Soru Çözümü

Bu konunun yeni nesil soruları için ZGA Yayınları Soru Bankası
76-79 sayfalarını çözünüz.

Çıkmış Sorular- Günün Kavramları

Bu konunun çıkmış sorularına ve günün kavramlarına
www.akhmeseonur.com sitesinden ulaşabilirsiniz.

BÜYÜK MİLLET MECLİSİNE KARŞI ÇIKAN AYAKLANMALAR

- TBMM'nin açılmasından sonra meclisin açılmasına karşı Anadolu'nun bazı yerlerinde ayaklanmalar çıktı.

İstanbul Hükümeti Tarafından Çıkarılan

- Ahmet Anzavur İsyanı
- Kuvay-ı İnzibatiye İsyanı

Azınlıklar Tarafından Çıkarılan

- Ermeni
- Rum

Bazı Kuvayimilliyeciler Tarafından Çıkarılan

- Çerkez Ethem Ayaklanması
- Demirci Mehmet Efe Ayaklanması

İstanbul Hükümeti ve İtilaf Devletleri Tarafından Çıkarılan

- Bolu, Düzce, Konya, Yozgat, Hendek, Adapazarı, Afyon, Koçgiri, Milli Aşiret

- Azınlıkların isyan etme sebebi bağımsız devlet kurma istekleridir.
- Kuvayimilliyecilerin isyan etme sebebi, düzenli orduya girmek istememeleridir.

Not: Bu ayaklanmalar Kurtuluş Savaşının uzamasına, askeri, ekonomik sorunlar yaşanmasına sebep olmuştur.

TBMM'NİN AYAKLANMALAR KARŞISINDA ALDIĞI ÖNLEMLER

1) Hıyanet-i Vataniye Kanunu Çıkarıldı.

Yorum: Yasama yetkisini kullanmıştır. İsyan edenleri vatan haini ilan etmiştir.

2) İsyan Edenleri Cezalandırmak İçin İstiklal Mahkemeleri Kuruldu. Mahkeme üyeleri meclis içindeki milletvekillerinden seçildi.

Yorum: Yargı yetkisi Kullanılmıştır.

- 3) Şeyhülislamın Mili Mücadele Karşıtı Fetvasına Karşılık, Ankara Müftüsü Rıfat Börekçi Karşı Fetva Yayınlamıştır.
- 4) Anadolu Ajansı Kuruldu, Hâkimiyeti Milliye Gazetesi Çıkarıldı.
Yorum: Basın yoluyla halk bilinçlendirilmek istenmiştir.

TBMM isyanlar karşısında çeşitli önemler almış ve isyanları bastırmıştır.

İsyanların Sonuçları

- 1) İsyanlar bastırılrsa da askeri malzeme kaybına neden olmuştur.
- 2) TBMM'nin otoritesi artmıştır.
- 3) Milli mücadelenin kazanılması gecikmiştir.

Milli Egemenlik – Milli Bağımsızlık

Bu iki kavram LGS sürecinde karşımıza çok çıkmaktadır. Gerek seçeneklerde gerekse soru paragrafında gördüğümüz bu kavramları birbirinden ayırmak o soruyu yapmak için çok önemlidir. Sizler tarafından karıştırılan bu iki kavram aslında birbirinden net bir şekilde ayrılan özelliklere sahiptir.

Şimdi iki önemli kavramı birbirinden ayırmak için ihtiyacımız olan bilgileri öğrenelim.

ULUSAL EGEMENLİK

- Ülkenin yönetiminde sadece milletin söz sahibi olmasıdır.
- Ülke üzerindeki en üstün gücün milletin iradesi olmasıdır.
- Tek kişi egemenliğinin tersine halkın egemenliğidir.
- Seçim, milli irade, çok partili hayat, milli hakimiyet, demokrasi, halk yönetimi gibi kavramlar ulusal egemenlik ile ilgilidir.
- Örneğin Saltanatın ve Halifeliğin Kaldırılması, TBMM'nin açılması, Cumhuriyetin ilanı Milli egemenlikle ilgili gelişmelerdir.
- Milli egemenlik ülkenin yönetim anlayışı ile ilgilidir.
- Mili egemenlik kişi egemenliğine karşısıdır. Halk iradesine dayanır.

ULUSAL BAĞIMSIZLIK

- Bağımsızlık, hür, özgür yaşamak demektir. Ulusal Bağımsızlık, bir ulusun başka hiç bir ulusun boyunduruğu esareti altında yaşamaması, başka devletlere bağımlı olmaması, özgür yaşaması demektir.
- Kendi kararlarını özgürce alabilen devlettir.
- Başka devletlerin işgaline uğramış, iç işlerine müdahalesine izin vermemek ulusal bağımsızlıktır.
- Milli istiklal, milli birlik ve beraberlik, milli ekonomi, misak-ı milli, Kuvayımilliyeye gibi kavramlar ulusal bağımsızlık kavramlarıdır.
- Sömürgecilğe(emperyalizme), manda ve himayeye karşı olmaktır.
- Örneğin Kuvayımilliyeye hareketleri, düzenli ordu kurulması, tüm limanların, demir yollarının, şirketlerin millileştirilmesi, milli dil-kültür çalışmaları bağımsızlık çalışmalarıdır.
- Amacı Misakımillî'yi gerçekleştirmek, yurdu düşmandan temizlemektir.
- Dışa karşı yapılan özgürlük mücadelesidir.
- Milli bağımsızlık devletin her konuda başka devletler karşısında özgür olmasıdır.
- Milli bağımsızlık milli mücadeledeki ana düşüncedir.

Bu iki kavramı birbirinden ayırt edebilmeniz için bol soru çözmeniz gerekmektedir.

Ekstra Notlar

Bu konudan soru çıktı mı?

2010-2022 yılları arasında bu konudan toplam **12 SORU** çıkmıştır.

Tekrar ve Etkinlikler

Bu konuyu 2. Ünite 7 numaralı slayttan tekrar edip, slayt sonundaki etkinlikleri çözünüz. Öğretmeniniz Whatsap üzerinden gönderebilir.

Yeni Nesil Soru Çözümü

Bu konunun yeni nesil soruları için ZGA Yayınları Soru Bankası 80-83 sayfalarını çözünüz.

Çıkmış Sorular- Günün Kavramları

Bu konunun çıkmış sorularına ve günün kavramlarına www.akmeseonur.com sitesinden ulaşabilirsiniz.

Kazanım: Mustafa Kemal'in ve Türk milletinin Sevr Antlaşması'na karşı tepkilerini değerlendirir.

- Savaşlardan sonra önce ateşkes daha sonra barış antlaşması imzalanacağı öğrenmiştik. 1. Dünya Savaşı'ndan sonra Osmanlı Devleti Mondros Ateşkes Antlaşmasını imzalayarak savaştan çekilmişti.
- Osmanlı'yı aralarında paylaşamayan itilaf devletleri barış antlaşmasının gecikmesine sebep oldu.
- İtalya'nın San Remo şehrinde barış antlaşmasının taslağını görüşmek üzere İtilaf Devletleri ve Osmanlı Devleti arasında bir konferans toplandı. Osmanlı adına Tefik Paşa davet edildi.
- Tefik Paşa antlaşma şartlarını ilk başta onaylamasa da, Yunan ordusunun ilerlemesi üzerine antlaşmayı Tefik Paşa heyeti imzalamak zorunda kaldı.

SEVR ANTLAŞMASI'NIN MADDELERİ

- 1) Sınırlar:** Osmanlı Devletine Anadolu'da küçük bir toprak parçası bırakılacaktır.
- 2) İstanbul:** Osmanlının başkenti olarak kalacak fakat şartlara uyulmazsa elinden alınacaktır.
- 3) Boğazlar:** İçinde Osmanlı üyesi bulunmayan uluslararası bir komisyona bırakılacaktır.
- 4) Doğu Anadolu:** Burada iki yeni devlet kurulacak.
- 5) Ege Adaları:** Yunanistan'a bırakılacak.
- 6) Ordu:** Mecburi askerlik kalkacak. Asker sayısı 50.700'ü geçmeyecek. Ağır silah ve uçak olmayacak, 13 küçük gemi dışında donanma bulunmayacak.
- 7) Kapitülasyonlar:** Bütün devletlere verilecek.
- 8) Savaş Tazminatı:** Osmanlı savaş tazminatı ödeyecek.
- 9) Azınlık Hakları:** Azınlıklara çok geniş haklar verilecek, İtilaf Devletleri sürekli denetleyecektir.

- Bu antlaşmanın tümü Bağımsızlık ve Egemenlik Haklarımıza zarar vermektedir.
- Maddelerden de anlaşılacağı üzere Osmanlı devletini yok etmeye yönelik olan bu antlaşma YÜRÜRLÜĞE GİRMEMİŞTİR.

Sebebi: Osmanlı anayasası Kanuni Esasiye göre, bir antlaşmanın geçerli olabilmesi için MEBUSAN MECLİSİ'nin onaylaması gerekir.

- Geçmiş konudan hatırlayacağınız gibi Mebusan Meclisi İtilaf Devletleri tarafından kapatılmıştı. Dolayısıyla bu antlaşmaya imza atamadığı için Sevr Barış Antlaşması **GEÇERSİZ** bir antlaşma olmuştur.

SEVR ANLAŞMASINA TEPKİLER

- Mustafa Kemal, bu antlaşmayı kabul etmediklerini, yaşama hakkımızı elimizden alan bu antlaşmayı yok hükmünde gördüğünü açıklamıştır.
- Türk Halkı, antlaşma şartları olumsuz bir durum yaratmamış, tam tersi bağımsızlığa olan inançlarını ve mücadelelerini daha da arttırmıştır.
- Bu antlaşmayı bir barış antlaşmasından çok 'ölüm fermanı' olarak nitelendirmek daha doğru olur. Osmanlı Devleti için çok ağır şartlar içeren bir antlaşmadır.
- Sevr Antlaşması ölü doğmuş bir antlaşmadır. Çünkü Meclisi Mebusan tarafından onaylanmamıştır.
- Sevr Antlaşması karşısında Türk milletinin direnme ve bağımsızlık istekleri daha da artmıştır.

Bu konudan soru çıktı mı?

2010-2022 yılları arasında bu konudan toplam **9 SORU** çıkmıştır.

Tekrar ve Etkinlikler

Bu konuyu 1. Ünite 1 numaralı slayttan tekrar edip, slayt sonundaki etkinlikleri çözünüz. Öğretmeniniz Whatsap üzerinden gönderebilir.

Yeni Nesil Soru Çözümü

Bu konunun yeni nesil soruları için ZGA Yayınları Soru Bankası 84-87 sayfalarını çözünüz.

Çıkmış Sorular- Günün Kavramları

Bu konunun çıkmış sorularına ve günün kavramlarına www.akmeseonur.com sitesinden ulaşabilirsiniz.

1.ÜNİTEDEN NE ÇIKABİLİR?

- 1. Dünya Savaşının en önemli iki nedeninin Sanayi İnkılabının sebep olduğu sömürgecilik yarışı ve Fransız İhtilalinin yaydığı milliyetçilik akımı olduğu
- Büyük devletlerin Osmanlı üzerindeki çıkarlarının ne olduğu
- Osmanlı'nın 1. Dünya Savaşına neden girmek istediği
- İtilaf Devletlerinin Osmanlı'yı istememe sebebi
- Almanya'nın Osmanlıyı isteme sebebi
- Osmanlı'nın savaştığı cephelerin, özellikle Mustafa Kemal'in savaştığı cephelerin ayrıntıları
- Çanakkale Savaşının kazanılmasında Mustafa Kemal'in rolü ve kişilik özellikleri
- Tehcir Kanunu ve içeriği
- Wilson İlkelerinin özellikleri
- 1. Dünya savaşının sonuçları
- Mondros Ateşkes Anlaşmasının maddeleri ve yorumlaması
- Mondros anlaşmasına karşı Türk halkının, İstanbul Hükümetinin ve Mustafa Kemal'in tepkileri
- Paris Barış Konferansında ilk görüş ayrılığının yaşandığı
- İzmir'in işgalinin Türk Halkı üzerindeki etkisi
- Kuvayımiliye kavramı ve özellikleri
- Yararlı ve zararlı cemiyetlerin özellikleri
- Milli Kongre, Kilikyalılar, Reddi İlhak vb cemiyetlerin ayırt edici özellikleri
- Mustafa Kemal'in Kurtuluş savaşının hazırlık dönemindeki yol haritası
- Havza Genelgesinin milli bilinci uyandırmak için yapılan çalışmaları
- Amasya Genelgesinin ilk 3 maddesi
- Amasya Genelgesi ve Erzurum Kongresinin milli egemenlikten bahseden maddeleri
- Mustafa Kemal'in askerlik mesleğini bırakması
- Erzurum Kongresinin özelliği ve maddelerinin yorumu
- Manda Himayenin ilk ve kesin olarak reddedildiği yerler

- Sivas kongresi kararları ve yorumları
- Milli cemiyetlerin birleştirilme sebebi
- Amasya Görüşmelerinin yorumlanması
- Ankara'nın merkez seçilme nedenleri
- Misakımilli'nin kabulü ve Son Osmanlı Mebusan Meclisi ilişkisi
- Misakımilli maddelerinin yorumlanması
- İlk TBMM'nin açılması ve özellikleri
- Meclise karşı çıkan isyanların sebepleri
- Meclisin isyanlar karşısında aldığı önlemler ve sonuçları
- Sevr Barış Anlaşmasının maddeleri ve yorumlanması
- Sevr Barış Anlaşması karşısında Türk halkının ve Mustafa Kemal'in yorumları
- Sevr Anlaşmasının geçersiz olma sebebi
- Milli Egemenlik ve Milli Bağımsızlık arasındaki fark

DİKKAT

Bu ünitenin yeni nesil sorularını ZGA Yayınları Soru Bankasından ve 30'lu Deneme Kitabından Mutlaka Çözünüz.

